

У К Р А Ї Н А
ХАРКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**МІСЬКА КОМІСІЯ
З ПИТАНЬ ТОПОНІМІКИ ТА ОХОРОНИ ІСТОРИКО-
КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА**

61002, м. Харків, вул. Сумська, 64, к. 225, тел. 725-22-45; topcom@citynet.kharkov.ua

**Выписка из протокола № 23
заседания Городской комиссии по вопросам топонимики
и охраны историко-культурной среды
от 17.11.2015**

1. О переименовании объектов топонимики г. Харькова, подлежащих изменению согласно требованиям Закона Украины «Об осуждении коммунистического и национал-социалистического (нацистского) тоталитарных режимов в Украине и запрета пропаганды их символики».

Докладчик: Хорошковатый А.В. – заместитель председателя - ответственный секретарь комиссии

- РЕШИЛИ:**
1. Информацию о результатах проведенных общегородских общественных слушаний о переименовании объектов топонимики г. Харькова принять к сведению.
 2. Поддержать перечень переименований объектов топонимики г. Харькова в соответствии с приложением.
 3. Рекомендовать внести данные предложения на рассмотрение сессии Харьковского городского совета.

«за» - единогласно

Заместитель председателя -
ответственный секретарь комиссии

А.В. Хорошковатый

Перечень переименований объектов топонимики г. Харькова

Артема	вул.	Київський	Алчевських	вул.
Артем (Сергеев Федір Андрійович) - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1901. Делегат 6-го з'їзду РСДРП (б) (1917), на якому був обраний членом ЦК. Один з організаторів збройного повстання в Харкові і в Донбасі в жовтні 1917. У 1917 – голова Харківської ради, голова губернського ВРК. З лютого 1918 голова СНК і комісар народного господарства Радянської Донецько-криворізької республіки; член ЦК КП(б)У.		Виникла в середині XIX століття як Старокладовищенська вулиця. Переименовано у 1892 році у Єпархіальну в зв'язку з розташуванням Жіночого єпархіального училища (ніині – територія студмістечка «Гігант»). У 1922 році переименовано у Артема.	Сім'я Алчевських – родина з представників інтелігенції, просвітників, діячів культури та меценатів кінця XIX початку XX століття: Алчевський Олексій Кирилович (1835, Суми-1901, Петербург) - російський підприємець, промисловець, меценат, комерцій радник, творець першого в Росії акціонерного іпотечного банку і фінансово-промислової групи. Його дружина, Алчевська (Журавльова) Христина Данилівна (1841-1920) - педагог-просвітитель, основоположник методики вчення грамоті дорослих. Їх діти: Дмитро (1866-1920), підприємець, розстріляний більшовиками в Криму; Григорій (1866-1920) - діяч музичної культури, педагог, вокаліст, камерний співець і композитор; Ганна (1868-1931) - дружина академіка архітектури О.М. Бекетова; Микола (1872-1942) - театральний критик, автор першого радянського українського букваря для дорослих; Іван (1876-1917) - оперний співак (лірико-драматичний тенор), «король тенорів», соліст Маріїнського оперного театру; Христина (1882-1931) - українська поетеса, прозаїк, драматург, літературний критик, публіцист, перекладач і педагог.	

Артема	пров.	Київський	Дизайнерський	пров.
Виник на початку XX століття як Єпархіальний провулок, переименований у провулок Артема у 1922 році. В 1953 році до провулку було приєднано провулок Першого Пролетарського Полку.			По провулку розташований гуртожиток Академії дизайну та мистецтв	

Бабушкіна	вул.	Жовтневий	Пестрікова	вул.
Бабушкін Іван Васильович - професійний революціонер, більшовик. У грудні 1897 один з організаторів Катеринославського		Вулиця виникла у 1920-х роках як Новопрокладена вулиця, з 1936	Пестріков Михайло Родіонович (1864, Калуга – 1930, Харків) — художник й педагог. Працював педагогом в багатьох художніх	

	«Союзу боротьби за звільнення робочого класу». У жовтні 1898 створив Катеринославський комітет РСДРП	року – сучасна назва.	закладах Харкова, з 1896 року — у художньому училищі, по тому у художньому та технологічному інституті.
--	--	-----------------------	---

	Бадаєва	вул.	Московський	Варненська	вул.
	Бадаєв Олексій Єгорович - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1904. Був членом ЦВК СРСР. У 1938-43 був головою Президії Верховної Ради РРФСР і заступником голови Президії Верховної Ради СРСР. На 11-13-м з'їздах партії обирався кандидатом в члени ЦК РКП (б), а на 14-18-м з'їздах - членом ЦК.		Виникла у 1950-х роках як провулок Бадаєва, згодом було перетворено у вулицю.	Варна – місто-побратим. Договір про дружбу і співробітництво між містами Харковом і Варною підписано 25 серпня 1995 р. Оновлену Угоду про продовження дружніх зв'язків і співпрацю в торгово-економічній, науково-технічній і гуманітарно-культурній сферах підписано 16 серпня 2002 р.	

	Бакинських Комісарів	вул.	Київський	Пантелеймонівська	вул.
	Бакинські комісари , 26 революційних діячів Закавказзі, розстріляних 20 вересня 1918 на 207-ій версті Закаспійської ж. д. есерами і англійськими інтервентами		Найменування вулиці до 1936 року.	Назва походить від хутора Пантелеймонова , який був відомий з середини 18 ст.	

	Більшовицька	вул.	Фрунзенський	Шалімова	вул.
	Більшовизм , що виник на початку 20 ст в Росії, революційний, послідовний марксистський перебіг політичної думки в міжнародному робочому русі, що отримав своє втілення в пролетарській партії нового типу, в партії більшовиків		Виникла на початку ХХ століття в приміському хуторі Немишля, первісна назва – Новопріжджа вулиця. З 1936 року – сучасна назва.	Шалімов Олександр Олексійович (1918-2006) –український хірург, один із засновників української хірургічної школи, доктор медичних наук, професор, академік АН Української РСР, Герой Соціалістичної Праці, Герой України, Почесний громадянин міста Харкова.	

	Більшовицький	пров.	Жовтневий	Ранковий	пров.
--	----------------------	-------	-----------	-----------------	-------

	Благоєва	вул.	Ленінський	Дрінова	вул.
	Благоєв Дімітр - перший пропагандист марксизму в Болгарії, засновник і керівник Болгарської робочої соціал-демократичної партії (тісних соціалістів). Захоплено зустрів Велику Жовтневу соціалістичну революцію і пропагував ідеї більшовиків. Під керівництвом Благоєва партія тісних соціалістів в 1919 році була перейменована в Комуністичну партію.		Вулиця виникла на початку ХХ століття як Панасівський 3-й в'їзд. У 1920-х роках перейменовувалась у Новопрікладений провулок, Новопрілетарську вулицю. З 1936 року – провулок Котлова, з кінця 1930-х – вулиця Благоєва.	Дрінов Марін Стоянов (Марін Степанович Дрінов) – болгарський історик і філолог, громадський діяч болгарського національного відродження, працював велику частину життя в Харкові. Один з основоположників болгарської історіографії, перший президент Болгарського літературного товариства (нині Болгарська академія наук). Також — один з засновників відродженої Болгарської держави.	

	Блюхера	вул.	Київський,	Валентинівська	вул.
--	----------------	------	------------	-----------------------	------

		Московський	
Блюхер Василь Костянтинович – радянський військовий і партійний діяч, Маршал Радянського Союзу. Член КПРС з 1916. На 17-м з'їзді партії обраний кандидатом в члени ЦК ВКП (б). Член ВЦИК в 1921-24 і член ЦВК СРСР в 1930-38, депутат Верховної Ради СРСР 1-го скликання.		Виникла на початку 1970-х років при забудові Салтівського житлового масиву, первісна назва – Газова вулиця. З 1972 року – сучасна назва	За розташуванням церкви Св. Валентина , єпископа Інтерамського (сучасне розташування – вул. Блюхера, 4-б)

Буздаліна	вул.	Червонозаводський	Осиповського	вул.
Буздалін Сергій Феоктистович - український радянський державний і політичний діяч, народний комісар юстиції УСРР і голова Верховного революційного трибуналу, Голова Верховного Суду УСРР.		Вулиця виникла на початку XX століття в слободі Жихор. У повоєнний час мала назву вулиця Фрунзе. Після включення в межі міста у 1963 році смт Жихор, в квітні 1966 року вулицю Фрунзе перейменовано у вулицю Буздаліна.	Осиповський Тимофій Федорович —математик і філософ. У 1803 році він прийняв пропозицію засновника Харківського університету В.Н. Каразіна зайняти місце професора математики в Харківському університеті, що відкривався; 7 лютого 1803 року він був затверджений на цій посаді, і в числі перших з призначених до Харкова професорів, взяв активну участь в підготовчих роботах до відкриття університету.	

Височиненка	вул.	Московський	Михайлика	вул.
Высочиненко Семен Дмитрович – генеральний секретар ЦК ЛКСМ України, член ЦК КП(б) України, 1-й секретар Пермського міського комітету ВКП(б)		Вулиця виникла в 1937 році і найменована як вулиця Громова, в квітні 1958 її перейменовано в Авангардну, в серпні 1958 – у Поперечну. Сучасна назва – з 1979 року.	Михайлик Олексій Федосійович – науковець та громадський діяч, колишній голова Харківського міськвиконкому. Захистив кандидатську дисертацію по архітектурі «До історії планування і забудови міста Харкова», доцент. У 1934-1941 займав пости директора АПУ Харкова, директора інституту підвищення кваліфікації господарників, начальником архітектурно-проектних майстерень. В 1943 р. прибув до Харкова. Був призначений директором інституту інженерів комунального господарства і одночасно завідував кафедрою містобудування і планування населених місць інституту. З листопада 1953 р. по лютий 1960 р.	

			О.Ф. Михайлик працював головою виконкому Харківської міської ради депутатів трудящих. Автор науково-популярних робіт по історії Харкова і його архітектури.
--	--	--	---

Войкова	вул.	Комінтернівський	Мухачова	вул.
Войков Петр Лазаревич - активний учасник революційного руху в Росії, радянський дипломат. В 1919 заступник голови правління Центросоюзу; з 1920 одночасно член колегії Наркомвнeshторга; з 1921 заступник голови державного треста «Северолес». З жовтня 1924 був заступником РРР в Польщі. Забитим російським білогвардійцем.		Вулицю найменовано у 1936 році при будівництві селища Нова Колонія ХПЗ (с. Артема).	Мухачев Петро Матвійович - російський інженер-технолог. Один з основоположників російського паровозостроєння, директор Харківського технологічного інституту (1905-1906 і 1910-1917). Впродовж 40 років, до самої смерті, очолював кафедру паровозостроєння ХТИ.	

Володарського	вул.	Жовтневий	Семінарська	вул.
Володарський В. – революційний діяч. Член Комуністичної партії з 1917. Делегат 6-го з'їзду РСДРП (б) (1917). У вересні 1917 був обраний в Президію ради Петрограду. Активний учасник Жовтневого озброєного повстання. Після Жовтневої революції — комісар у справах друку, пропаганди і агітації, редактор «Червоної газети».		Виникла у першій половині ХІХ століття як Катеринославська, згодом Ново-Катеринославська вулиця. У другій половині ХІХ століття вулиця називалась Холодногорською. В 1894 році офіційно було закріплено назву – Семінарська.	Найменування вулиці до 1922 року. В 1845 році за проектом архітектора А.А. Тона було збудовано комплекс будівель духовної семінарії, який зберігся й донині.	

Володарського	пров.	Жовтневий	Черновський	пров.
Найменування провулку до 1894 року. Виник у 1870-х роках як Черновський провулок (ймовірно - за прізвищем перших поселенців). В 1894 році був перейменований у Семінарський провулок, а в 1922 – провулок Володарського.				

Володарського	в-д	Жовтневий	Мало-Черновський	пров.
Найменування провулку до 1894 року. Виник у 1870-х роках як Мало-Черновський провулок (ймовірно - за прізвищем перших поселенців). В 1894 році був перейменований у Семінарський в'їзд, а в 1922 – в'їзд Володарського				

Воровського	вул.	Московський	Євгенівська	вул.
Воровський Вацлав Вацлавович - радянський партійний і державний діяч, публіцист, літературний критик. Член Комуністичної партії з 1894. Після Лютневої революції 1917 очолював Закордонне представництво ЦК РСДРП (б), що знаходилося в Стокгольмі.		Виникла на початку ХХ століття в селищі Євгенівка як Володимирська вулиця. З 1936 року – сучасна назва.	Назва походить від назви місцевості – Євгенівка	

Гамарника	вул.	Червонозаводський	Подільський	пров.
------------------	------	-------------------	--------------------	-------

Гамарник Ян Борисович – радянський партійний і військовий діяч, армійський комісар 1-го рангу. Член Комуністичної партії з 1916. До жовтня 1917 член і деякий час секретар Київського комітету РСДРП (б). Брав участь в підготовці Жовтневого повстання в Києві; 27 жовтня (9 листопада) вибраний до складу ревкома. У 1920—23 голова Одеського і Київського губкомов КП (б) В. У 1928 секретар ЦК КП Білорусії. Був делегатом 10-17-го з'їздів партії, на 14-м обирався кандидатом в члени ЦК, а на 15-17-м - членом ЦК партії.	Сформувалась із забудови Подолу наприкінці XVIII століття, у 1804 році її було найменовано як Подільська вулиця, з середини XIX століття – Подільський провулок. У 1936-45 роках називався провулком Марата, а з 1968 року – вулиця Гамарника.	Найменування провулку до 1936 та у 1945-68 роках.
--	---	--

Гамарника	пров.	Фрунзенський	Капустянський	пров.
Найменування провулку до 1961 року. Виник на початку 1950-х років. У 1961-62 мав назву – Моторобудівний 2-й пров. з 1962 року – сучасна назва.				

Губкомівська	вул.	Ленінський	Левченка	вул.
В СРСР до районування у 1929 р. – губернський комітет РКП(б), потім – ВКП(б), ще пізніше – обком ВКП(б) і нарешті – обком КПРС.		Виникла наприкінці XIX століття, первісно складалась з Арештантського провулку та Анненської вулиці, які об'єднали в 1894 році в Анненську вулицю. Перейменовано у Губкомівську в 1936 році.	Левченко Петро Олексійович – український живописець-пейзажист, графік, майстер інтер'єрних композицій. Левченко жив переважно у Харкові, викладав у Харківській міській школі малювання і живопису. Був одним з засновників та постійним членом Харківського товариства любителів мистецтва, експонентом Товариства пересувних художніх виставок (від 1886 до 1904 він був учасником майже всіх художніх пересувних виставок), Товариства південноросійських художників, Товариства київських художників, багатьох виставок у Харкові.	

	Демченка	вул.	Київський	Дівоча	вул.
	Демченко Микола Нестерович – партійний і державний діяч. У 1930-32 нарком землеробства УРСР. Активний учасник колективізації, один з головних винуватців грандіозного голоду на Україні. З липня 1932 1-й секретар Київського, з червня 1934 Харківський обкомів КП(б) України. Член Політбюро ЦК КП(б)У.		Виникла у середині ХІХ століття. Найменування ймовірно походить від гуртожитку єпархіального жіночого училища, що був тут розташований первісно.	Найменування вулиці до 1977 року.	

	Дибенка Павла	вул.	Московський	Леоніда Бикова	вул.
	Дибенка Павла	пров.	Московський	Леоніда Бикова	пров.
	Дибенко Павло Юхимович – радянський військовий діяч, командарм 2-го рангу. Член Комуністичної партії з 1912. Активно брав участь в підготовці Жовтневого озброєного повстання в Петрограді, член Петрограду ВРК; керував формуванням і відправкою в столицю загонів революційних матросів і бойових кораблейС літа 1918 на підпільній роботі на Україні. Був членом РВР СРСР, членом ЦВК СРСР.		Виникли в середині 1930-х років, найменовані в 1936 році як вулиця та провулок Шолохова, перейменовані у 1958 році у Павла Дибенка.		Биков Леонід Федорович -актор, режисер, сценарист. Заслужений артист РРФСР. Народний артист УРСР. Закінчив акторський факультет Харківського театрального інституту. У 1951-60 роках був актором Харківського державного академічного українського театру імені Т.Г. Шевченка. У театрі починається його акторська кар'єра, Биков грає в комедії «Вулиця трьох солов'їв, 17» стилягу - радянського модника.

	Доброхотова	вул.	Комінтернівський	Мефодіївська	вул.
	Доброхотов Михайло Петрович – один з керівників харківських більшовиків, член Харківського комітету партії.			Найменування вулиці до 1936 року. Виникла на початку ХХ століття під власною назвою, яка походить від церкви Свв. Кирила та Мефодія, що була розташована неподалік.	

	Довгалівська	вул.	Ленінський	Беркоса	вул.
	Довгалівський	в-д	Ленінський	Беркоса	в-д
	Довгалецький Валеріан Савелійович - радянський державний діяч, дипломат. З травня 1921 року нарком пошт та телеграфів РРФСР, в 1923 заступник наркому пошт та телеграфів СРСР. В 1924-26 повноважний представник СРСР в Швеції, в 1927 в Японії, 1928-34 у Франції.		Виникла в 1930-х роках при розбудові селища Північний Пост поруч із колишньою центральною частиною слободи Мала Данилівка. В 1936 році вулицю, що з'єднувала Північний Пост із Харковом найменували Західною вулицею. В 1962 році Західну і Довгалівську вулицю об'єднали в Довгалівську вулицю.		Беркос Михайло Андрійович – російський і український художник грецького походження. Працював переважно в жанрі пейзажу, випробувавши помітний вплив європейського імпресіонізму. У своїх роботах часто звертався до теми української природи. У другій половині 1890-х років переїхав до Харкова. Жив в передмісті Мала Данилівка з вдовою генерала Марією Рейніке. З 1904 року викладав в харківській школі малювання. За ініціативою Беркоса в 1912 році було відкрито Харківське художнє училище, де до 1917 року він був одним з провідних викладачів. Багато зусиль Беркос доклав до збагачення колекції першого на Україні художньо-промислового музею.

	Другої П'ятирічки	вул.	Орджонікідзевський	Біблика	вул.
	Другий п'ятирічний план (1933-37) затверджений Сімнадцятим з'їздом ВКП(б). В результаті виконання плану було в		Виникла на початку 1930-х років при забудові житлового масиву «Новий		Біблик Валентин Васильович (1926-2009) – директор Харківського тракторного заводу протягом 27 років, Герой

основному побудовано соціалістичне суспільство, матеріально-технічну базу соціалізму, склалася нова класова структура радянського суспільства, зміцнилася братська співпраця народів СРСР.	Харків». Найменовано в 1936 році як вулиця Другої П'ятирічки.	Соціалістичної Праці, Почесний громадянин міста Харкова.
--	---	--

Дубового	пров.	Червонозаводський	Троїцький	пров.
Дубовий Іван Наумович - командарм 2-го рангу. Член КПРС з 1917. Активний учасник Великої Жовтневої соціалістичної революції, організатор червоногвардійських загонів в Донбасі в 1917. З червня 1919 начдив 44-ої стрілецької дивізії, брав участь в боях проти петлюрівців, денікінців і військ буржуазної Польщі. З 1929 заступник командувача військами Українського військового округу, з 1935 командувач військами Харківського військового округу		Сформовано наприкінці XVIII століття, найменування отримав у 1804 році як Троїцька вулиця, згодом – Троїцький провулок. Протягом 1936-53 років називався провулком Політемігрантів та Горійським.	Найменування провулку до 1936 та у 1953-66 роках.	

Енгельса	вул.	Ленінський, Жовтневий	Різдвяна	вул.
Енгельс Фрідріх - один з основоположників марксизму, вождь і вчитель міжнародного пролетаріату, друг і соратник До. Маркса.			Найменування вулиці до 1922 року. Сформована наприкінці XVIII століття, найменування отримала у 1804 році як Різдвяна поперечна вулиця, згодом – Мала Різдвяна вулиця, Різдвяний провулок, Різдвяна вулиця..	

Єлізарова	вул.	Ленінський	Холодногірська	вул.
Єлізарова	пров.	Ленінський	Холодногірський	пров.
Елізаров Марк Тимофійович - активний учасник російського революційного руху, радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1893. Брав участь в роботі більшовицьких організацій.			Складається з колишніх Крашенинського, Михайлівського, Київського провулків та Дачної вулиці, що виникли на початку XX століття в передмісті Холодна Гора. В 1930-х роках було забудовано нову ділянку, що в 1936 році отримала назву вулиця Єлізарова. Остаточню вулицю Єлізарова було сформовано в 1982 році.	

Жовтневий	пров.	Московський	Старо-Іскринський	пров.
До 1936 року провулок мав назву Іскринський				

Жовтнева	вул.	Червонозаводськи й	Кутаїська	вул.
Жовтневий 1-й	в-д	Червонозаводськи й	Кутаїський 1-й	в-д

			й		
	Жовтневий 2-й	в-д	Червонозаводськи й	Кутаїський 2-й	в-д
	Одна з центральних вулиць колишньої слободи Жихор. Включена в межі міста у 1963 році як вулиця Жовтнева.			Кутаїсі – місто-побратим у Грузії. Угоди між містом Харків (Україна) і містом Кутаїсі (Грузія) про співпрацю в торговельно-економічній, науково-технічній і гуманітарно-культурній сферах підписано 23 серпня 2005 р.	

	Жовтневої Революції	вул.	Жовтневий, Червонозаводський	Москалівська	вул.
	Жовтневої Революції	в-д	Жовтневий	Москалівський	в-д
	Жовтнева революція (повна офіційна назва в СРСР — Велика Жовтнева соціалістична революція, інші назви: «жовтневий переворот», «Жовтнєве повстання», «більшовицький переворот», «Велика російська революція») - одна з найбільших політичних подій ХХ століття, подія в Росії в жовтні 1917 року і що вплинуло на подальший хід всесвітньої історії.			Найменування вулиці до 1936 року. Виникла у середині ХІХ століття на колишніх землях Квіток та Карпових, які недорого розпродавались під забудову відставним солдатам («москалям»). Нетривалий час також називалась Великою Москалівською. У 1936 році Москалівську вулицю перейменували у вулицю Жовтневої Революції, згодом до неї приєднали Шевченківську вулицю (від Основ'янського мосту до Новожанова).	

	Загорський	пров.	Комінтернівський	Кедровий	пр-д
	Загорський Володимир Михайлович - революціонер, партійний діяч, секретар Московського комітету РКП		Виник в 1950-х роках як Саратовський провулок, перейменований у Загорський в 1953 році.	Суміжний з Кедровим провулком	

	Зеленського	вул.	Червонозаводський	Михайла Зеленіна	вул.
	Піонера	в-д		Михайла Зеленіна	в-д
	Зеленський Тимофій Петрович – член РСДРП 1903, казаняр ХПЗ, потім депо Основа, комісар Ізюмських паровозоремонтних майстерень, секретар Петінського РК КП(б) В, 29.11.1927 - 27.5.1937 член ЦК КП(б) України, секретар Червонозаводського РК КП(б) В м. Харкова, 1930 відповідальний секретар Харківського окружного комітету КП(б) України, 15.6.1930 - 11.6.1933 кандидат в члени Організаційного бюро ЦК КП(б) України.		Вулиця виникла на початку ХХ століття в слободі Жихор. У повоєнний час мала назву вулиця Піонера. Після включення в межі міста у 1963 році смт Жихор, в квітні 1966 року вулицю Піонера перейменовано у вулицю Зеленського.	Зеленін Михайло Герасимович – ортопед-травматолог. Закінчив Харківський університет, де й працював від 1902 завідуючим ортопедичного кабінету. Згодом удосконалював знання у першій в Україні ортопедичній лікарні для дітей під керівництвом Ю. Фінка. Від 1920 очолював відділення секції відновлення та утилізації неповної праці Земського ортопедичного інституту, медичну комісію на протезному заводі, лікарняно-технічний відділ протезно-ортопедичної майстерні в Харкові. Того ж року створив	

			дитячу ортопедичну амбулаторію, працював у ній головним лікарем. Засновник школи консервативного лікування ортопедичних деформацій дитячого віку.
--	--	--	---

	Іванова	вул.	Київський	Іванова	вул.
	Іванов Андрій Васильович - радянський партійний і державний діяч. Член Комуністичної партії з 1906. 22.11.1920 - 10.6.1927 член ЦК КП(б) України, 1921 голова Виконавського комітету Харківської губернської Ради, 1921 - 1922 секретар Президії Всеукраїнської ЦВК, 15.12.1921 - 23.5.1922 член Політичного бюро ЦК КП(б) України, 23.5 - 17.10.1922 кандидат в члени Політичного бюро ЦК КП(б) України, 17.10.1922 - 4.4.1923 член Політичного бюро ЦК КП(б) України		Виникла наприкінці XIX століття шляхом об'єднання Ветеринарного та Сомівського провулків у Ветеринарну вулицю.	Іванов Віктор Євгенійович - фізик-експериментатор, фахівець в області вакуумної металофізики і вакуумної металургії. Член-кореспондент АН СРСР (1964), академік АН УРСР (1967), лауреат Державної премії СРСР 1947. Працював в Харківському фізико-технічному інституті (з 1965 — директор), з 1962 Професор Харківського університету.	

	Ілліча	вул.	Київський	Чуйківська	вул.
	Найменування вулиці до 1957 року. Колишній хутір Чуйки відомий з кінця XIX століття. В 1957 році був включений до складу селища міського типу Велика Данилівка та отримав при цьому найменування «вулиця Леніна». В 1963 році у складі Великої Данилівки був включений у межі Харкова. В 1968 році вулицю Леніна було перейменовано у вулицю Ілліча.				

	Ілліча	просп.	Жовтневий	Ново-Баварський	просп.
	Складається з вулиць Лермонтовської та Григоровича колишніх дачних селищ, які в 1936 році об'єднано у вулицю Лассаля. В 1951 році вулиці Лассаля та Промислової було об'єднано у проспект Ілліча.		Німецький підприємець, уродженець землі Баварія, Франц Гершгеймер в 1872 році поблизу сіла Грігоровка заснував медопивоварний завод, який назвав «Нова Баварія» Рух по лінії Харків-Люботин-Полтава було відкрито 15 червня 1871 року, розташована в цьому районі станція залізниці, побудована в 1876 році, стала називатися «Нова Баварія». На початку XX століття навколишні землі отримали популярність серед харків'ян для будівництва дач. Особлива привабливість цього району була обумовлена зручністю сполучення з містом – залізницею. Низка дачних селищ, розташованих поблизу станції, отримали загальну назву « Нова Баварія ».		

	Ілліча	пров.	Жовтневий	Осінній	пров.
--	---------------	-------	-----------	----------------	-------

	Калініна	вул.	Жовтневий	Костянтина Калініна	вул.
	Калініна	в-д	Жовтневий	Костянтина Калініна	в-д
	Калініна 2-й	в-д	Жовтневий	Костянтина Калініна	пров.
	Калінін Михайло Іванович – діяч Комуністичної партії і Радянської держави, Герою Соціалістичного Труда (1944). Член Комуністичної партії з 1898. У		Вулиця виникла на початку XX століття в приміському селищі Нова	Калінін Костянтин Олексійович (1887, Варшава —1938, Вороніж) — авіаконструктор і пілот. На початку 1926 року Калінін разом з сім'єю переїхав до Харкова, що був тоді	

	грудні 1922, після утворення СРСР, До. був вибраний головою ЦВК СРСР. Після 14-го з'їзду ВКП (б) (1925) увійшов до складу Політбюро ЦК ВКП (б). З січня 1938 по березень 1946 До. був головою Президії Верховної Ради СРСР, а потім членом Президії Верховної Ради СРСР.	Баварія. Первісна назва – вулиця Короленка. У 1936 році перейменовано у вулицю Калініна.	столицею УРСР, і почав працювати на авіаційному заводі як авіаконструктор. У 1928-29 роках розробив конструкції пасажирських літаків К-4 і К-5, які витіснили машини іноземних марок з повітряних ліній СРСР. З 1930 до 1934 року було випущено 296 літаків К-5 в різних модифікаціях. К-5 були основними літаками Аерофлоту на внутрішніх лініях до 1940 р. і продовжували використовуватися як транспортний літак під час Великої Вітчизняної війни.
--	--	--	--

Карла Лібкнехта	вул.	Червонозаводський	Ерліха	вул.
Карл Лібкнехт – діяч німецького і міжнародного робочого руху, один із засновників Комуністичної партії Німеччини. Разом з Люксембург взяв діяльну участь в створенні групи «Спартак».		Вулиця виникла на початку XX століття в слободі Жихор. З повоєнного часу носить назву Карла Лібкнехта.	Ерліх Семен Лазаревич - патоморфолог, фахівець в області лабораторної діагностики. Засновник першого в Росії Інституту лабораторної діагностики в Харкові, один з основоположників лабораторної діагностики в Росії.. У 1894 році закінчив медичний факультет Харківського Імператорського університету і до 1900 року працював лаборантом на кафедрі патологічної анатомії там же. У 1900-30 роках очолював створені їм же Інститут лабораторної діагностики і клініко-діагностичні лабораторії в Харкові.	

Карла Маркса	вул.	Ленінський	Благовіщенська	вул.
Карл Маркс – основоположник наукового комунізму, вчитель і вождь міжнародного пролетаріату.			Найменування вулиці до 1922 року. Сформована наприкінці XVIII століття, найменування отримала у 1804 році як Різдвяна поперечна вулиця, згодом – Мала Різдвяна вулиця, Різдвяний провулок, Різдвяна вулиця..	

Кірова	вул.	Комінтернівський, Червонозаводський	Молочна	вул.
Кіров Сергій Міронович– діяч Комуністичної партії і Радянської держави. Член Комуністичної партії з 1904. На початку липня 1921 вибраний секретарем ЦК КП Азербайджану. На 12-м з'їзді РКП (б) (квітень 1923) вибраний членом ЦКРКП (б). У лютому 1926 вибраний першим секретарем Ленінградського губкома ВКП (б) і Північно-західного Бюро ЦК ВКП (б), кандидатом в члени Політбюро ЦК ВКП (б). З 1930 До. — член		Виникла у середині XIX століття, назва походить від прізвища родин селян Молошних, що оселились гуртом на цій вулиці.	Найменування вулиці до 1936 року.	

	Політбюро ЦК ВКП (б), з 1934 — секретар і член Оргбюро ЦК ВКП (б); член Президії ЦВК СРСР.		
--	--	--	--

Кіровська	вул.	Київський	Середівська	вул.
Найменування вулиці до 1957 року. Колишній куток (частина поселення) Середівка слободи Велика Данилівка. Близько 1957 року вулицю Середівку було перейменовано у вулицю Кірова. В 1963 році у складі Великої Данилівки була включена у межі Харкова. В 1968 році вулицю Кірова було перейменовано у вулицю Кіровську.				

Коллонтай	пров.	Ленінський	Сливовий	пров.
Коллонтай Олександра Михайлівна - діяч міжнародного і російського революційного руху, радянський дипломат. На 6-м-кодї з'їзді РСДРП (б) вибрана членом ЦК партії. Брала участь в підготовці і проведенні Жовтневого озброєного повстання в Петрограді. Учасниця засідання ЦК РСДРП (б) 10 (23) жовтня 1917, що прийняв рішення про озброєне повстання.				

Командарма Корка	вул.	Київський, Московський	Леся Сердюка	вул.
Корк Август Іванович - радянський військовий діяч, командарм 2-го рангу. Член Комуністичної партії з 1927. У 1921-35 помічник командувача озброєними силами України і Криму, командувач військами фронту Туркестану, Кавказькій Червонопрапорній армії, Білоруського, Ленінградського і Московського військових округів. 1934 - 12.5.1937 член Військової Ради при Народному комісаріаті оборони СРСР, командарм II-го рангу В 1963 році у складі Великої Данилівки як вулиця Шосейна була включена у межі Харкова. В 1968 році вулицю Шосейну було перейменовано у вулицю Командарма Корка. Сердюк Олександр (Лесь) Іванович — український актор театру (героїчного й характерного плану) та кіно, Народний артист СРСР				

Комсомольська	вул.	Червонозаводський	Редіна	вул.
Комсомол (скорочення від Комуністичний союз молоді), повне найменування — Всесоюзний ленінський комуністичний союз молоді (ВЛКСМ) — політична молодіжна організація в СРСР. Вулиця виникла в 1930-х роках при забудові території між селищами Качанівка та Верещаківка. Редін Єгор Кузьміч - історик і археолог, професор Харківського університету. Автор робіт по староруському і візантійському мистецтву і археології, багато їх них присвячені мініатюрі і прикладному мистецтву. Після підготовки до професорського звання в Санкт-Петербурзі і за кордоном, з 1893 служив в Харківському університеті приват-доцентом по кафедрі теорії і історії мистецтв. У 1896 р. захистив дисертацію на ступінь магістра. У 1902 був одним з організаторів і керівників XII Археологічного				

			з'їзду в Харкові. Творець етнографічного музею при історико-філологічному товаристві Харківського університету.
--	--	--	---

	Комсомольське	шосе	Жовтневий	Григорівське	шосе
	Колишня дорога до села Григорівка. Забудову розпочато на початку XX століття.			Найменування шосе до 1936 року.	

	Комсомольський	пров.	Червонозаводський	Маковий	пров.
--	-----------------------	-------	-------------------	----------------	-------

	Косіора	пров.	Московський	Корсиківський	пр-д
	Косіор Станіслав Вікентьевіч— радянський партійний і державний діяч. Генеральний секретар Комуністичної партії України, заступник голови уряду СРСР, член Політбюро ЦК ВКП(б). Вважається одним з головних організаторів українського голодомору 1932-1933 років.		Остаточо оформився на початку XX століття як Дудукалівський 3-й в'їзд в місці розташування селища Дудукалівка (за прізвиськом власників – родини Дудукалових, один з представників якої – Олексій Іванович – професор Харківського університету, кафедра оперативної хірургії). В 1936 році в'їзд було перейменовано у Косарева 4-й провулок. В 1951 році перейменований у провулок Дідро, у 1953 – в Дудукалівський провулок, у 1961 – в Інструментальний провулок, у 1962 – в провулок Косіора, у 1964 – в Абхазький провулок, з 1972 року – знов провулок Косіора.		

	Косіора	просп.	Орджонікідзевський, Фрунзенський	Олександрівський	просп.
	Виник при забудові соцміста «Новий Харків», у 1936 році отримав назву вулиця Абхазька, яку в 1964 було перейменовано у вулицю Косіора. В 1972 році вулицю Косіора разом з провулком Суворова, частинами вулиць Осипенко та Суворова об'єднано у проспект Косіора.				

	Крупської	вул.	Московський	Самсонівська	вул.
	Крупська Надія Костянтинівна - учасниця революційного руху, радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1898. Делегат 7-17-го партійних з'їздів. З 1924 член ЦКК, з 1927 член ЦК ВКП (б). Член ВЦИК і ЦВК СРСР всіх скликань, депутат і член Президії Верховної Ради СРСР 1-го скликання.			Найменування вулиці до 1936 року. Виникла на початку XX століття в районах приміської забудови як Самсонівський провулок, який в 1936 році було перейменовано у вулицю Крупської. В 1953 році до її складу включили провулок КІМа.	

	Крупської	наб.	Московський	Сабурівська	наб.
	Серп і Молот	вул.	Московський	Сабурівська	вул.
	Серп і Молот	пров.	Московський	Сабурівський	пров.
	За найменуванням місцевості – Сабурова Дача . Набережна Крупської виникла у 1920-х роках як Набережний провулок, який у 1936 перейменовано у Академічний провулок, з 1951 – Набережна вулиця, з 1953 – набережна Крупської. Вулицю Шкільну в 1936 році було перейменовано у вулицю Серп і Молот, а вулицю Ново-Шкільну у провулок Серп і Молот відповідно.				

	Куйбишева	вул.	Московський	Рижівська	вул.
	Куйбишева	пров.	Московський	Рижівський	пров.
	Куйбишев Валеріан		Виникли в	Найменування вулиці та провулку до	

Володимирович - радянський державний і партійний діяч. У жовтні 1917 один з керівників боротьби за встановлення Радянської влади в Самарі, голова Самари ревкома і губкома партії. У роки Громадянської війни 1918 —20 один з організаторів і політичний керівників в Червоній Армії. Член Політбюро ЦК ВКП (б).	середині XIX століття. Назва пов'язана з розташованим тут чавуноливарним заводом купців Рижових.	1936 року.
--	--	------------

Куусінська	вул.	Червонозаводський	Аверіна	вул.
Червоноармійський	в-д	Червонозаводський	Аверіна	пров.
Куусінен Отто Вільгельмович – діяч Комуністичної партії і Радянської держави, міжнародного комуністичного і робочого руху. У серпні 1918 брав участь в створенні Комуністичної партії Фінляндії. У 1940—58 голова Президії Верховної Ради Карело-фінської РСР і заступник голови Президії Верховної Ради СРСР. З 1941 член ЦК КПРС. У 1952—53 і з 1957 член Президії ЦК КПРС і секретар ЦК КПРС.		Місцевість заселена на початку XX століття в слободі Жихор. У повоєнний час оформлена як вулиця та мала назву «Карла Маркса». Після включення в межі міста у 1963 році смт Жихор, в квітні 1966 року вулицю Карла Маркса перейменовано у вулицю Куусінську.	Аверін Всеволод Григорович – український художник-графік. Один із найкращих українських анімалістів першої половини XX століття. Закінчив Харківське художнє училище в 1914 р., де навчався в Олександра Любимова, Митрофана Федорова, Михайла Пестрикова. Автор ілюстрацій до дитячих книжок, станкових творів, переважно анімалістичного жанру.	

Лазо	вул.	Московський	Ново-Віринська	вул.
Лазо Сергій Георгійович, герой Громадянської війни 1918-20. Член Комуністичної партії з 1918. З початку 1918 член Центросибірі, з лютого 1918 командувач військами Забайкальського фронту. Під його керівництвом були розгромлені білогвардійські банди Р. М. Семенова. З осені 1918 член підпільного далекосхідного обласного комітету РКП(б) у Владивостоку. В кінці травня Лазо і його соратники були вивезені японськими інтервентами з Владивостока і після тортур спалені в паровозній топці.		Виникла на початку XX століття в районах приміських дач. Первісна назва пов'язана з родиною караїмів Мангубі - Мангубінська. Найменування вулиці з 1936 року – Лазо.		

Лафарга	пров.	Московський	Каунаська	вул.
Лафарга	вул.	Московський	Каунаський	пров.
Лафарг Поль - діяч французького і міжнародного робочого руху. Л.		Виникли на початку 1950-х	Каунас – місто-побратим у Литві. Угоду про співробітництво між	

був пов'язаний з російським революційним рухом, публікував статті в російській прогресивній пресі. Велике значення надавав російській Революції 1905-07, вважаючи, що її перемога сколихне західно-європейський робочий рух.	років під власним ім'ям.	виконкомом Харківської міської ради та Самоврядування міста Каунаса підписано 23 квітня 2001
--	--------------------------	--

Леніна	вул.	Дзержинський	Шатилівська	вул.
Ленін (Ульянов) Володимир Ілліч - пролетарський революціонер і мислитель, продовжувач справи К. Маркса і Ф. Енгельса, організатор Комуністичної партії Радянського Союзу, засновник Радянської соціалістичної держави.		Виникла наприкінці XIX століття. Назва походить від прізвища Василя Сергійовича Досекина (1829-1900), який вважається першим харківським фотографом. На цій вулиці був розташований цегельний завод, що належав Досекину. По смерті В.С. Досекина земельна ділянка із заводом відійшла до доньки – Марії Василівни – та її чоловіка, відомого лікаря Петра Івановича Шатилова. На початку XX століття навкруги цегельного заводу виникло приміське дачне селище – Шатилівка.		

Леніна	просп.	Дзержинський	Науки	просп.
Виник наприкінці 1920-х років як Третя Радіальна вулиця, яку згодом перейменували на Машинобудівну, з середини 1930-х – проспект Леніна.				

Ленінградська	вул.	Ленінський	Курилівська	вул.
Ленінградський	в-д	Ленінський	Курилівський	в-д
Ленінград – назва м. Санкт-Петербург в 1924-92 рр.		Найменування вулиці до 1936 року. Виникла в середині XIX століття. Найменування походить від прізвища одного з перших поселенців вулиці – селянина Павла Сидоровича Курилова.		

Ленінська	вул.	Червонозаводський	Лазаревича	вул.
		Вулицю сформовано на початку XX століття в слободі Жихор. У повоєнний час мала назву вулиця Леніна. Після включення в межі міста у 1963 році смт Жихор, в квітні 1966 року вулицю Леніна перейменовано у вулицю Ленінську.	Лазаревич Іван Павлович - український акушер-гінеколог, професор Харківського університету, творець акушерських інструментів. В 1862–1887 роках - професор кафедри акушерства, гінекології і дитячих хвороб Харківського університету. Організував 1869 року при кафедрі Повивальний інститут - для підготовки середнього медичного персоналу.	

Луначарського	вул.	Жовтневий	Врубеля	вул.
Луначарський Анатолій Васильович - радянський державний діяч, один з творців соціалістичної культури, письменник, критик, мистецтвознавець, академік АН СРСР (1930). Член Комуністичної партії з 1895. У жовтневі дні 1917 виконував відповідальні доручення		Вулиця виникла на початку XX століття у приміському дачному селищі Ясна Поляна. Первісно складалась з двох вулиць –	Врубель Михайло Олександрович (1856, Омськ — 1910, Санкт-Петербург) — російський художник на межі XIX—XX століть, що працював практично у всіх видах і жанрах образотворчого мистецтва: живопису, графіці, декоративній скульптурі і театральному мистецтві.	

	Петрограду ВРК. Після Жовтневої соціалістичної революції, в 1917—29 нарком освіти. У роки Громадянської війни 1918—20 уповноважений РВС Республіки на фронтах і в прифронтових районах.	Пушкінської та Кропивницького. В 1936 році Пушкінську було перейменовано у вулицю Луначарського, Кропивницького – у провулок Луначарського. В 1951 році провулок Луначарського було включено до складу вулиці.	Неодноразово жив і працював в Харкові.
--	---	--	--

	Марселя Кашена	вул.	Київський, Московський	Каринської	вул.
	Марсель Кашен - діяч французького і міжнародного робочого руху. Зіграв провідну роль в створенні Французької компартії (ФКП), увійшов до складу Керівного комітету, що діяв протягом перших 3 років існування ФКП, а потім був вибраний в перший склад ЦК і Політбюро ФКП, членом яких був до останніх днів життя.		Вулиця виникла на початку XX століття у приміському дачному селищі Тюріна Дача, первісна назва – вулиця Гоголя. У 1920-х роках нетривалий час називалась Ходинківською, з 1936 – сучасна назва.	Каринська Варвара Андріївна (Каринська Барбара) (1886, Харків - 1983, Нью-Йорк) - дизайнер одягу, автор сценічних костюмів для кіно і балету, зокрема, співавтор сучасної балетної пачки, загальноприйнятої в світі. Володарка премії «Оскар» (1948) за дизайн костюмів для фільму «Жанна д'Арк». Народилася в сім'ї харківського купця-мільйонера Андрія Яковича Жмудського.	

	Межлаука	вул.	Фрунзенський	Василя Мельникова	вул.
	Межлаук Валерій Іванович - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з липня 1917. У 1917 член Харківських комітету РСДРП(б), Ради і ВРК. У 1918-20 губернський воєнком в Казані, наркомфін Донецько-криворізької республіки, член обкому КП(б) В Донбасу і Донецького військового штабу, член РВС 5, 10, 14, 2-й армій, член РВС Південного фронту, наркомвоєн України, член РВС Тульського укріпрайону. На 15, 16-м з'їздах обирався кандидатом в члени ЦК, на 17-м членом ЦК ВКП(б).		Виникла у 1960-х роках при забудові житлового масиву Селекційної Станції, первісна назва – Друга Проектна вулиця. З 1968 – сучасна назва.	Мельников Василь Олександрович - Герой України, молодший сержант; радист-парашутист пошуково-рятувального взводу 95 окремої аеромобільної бригади (Житомир). Освіта: Харківський інститут фізкультури. Проходив строкову службу в Збройних силах України, в аеромобільних військах, м. Болград. З 2000 — служба за контрактом радистом-парашутистом пошуково-рятувального взводу 95 окремої аеромобільної бригади (Житомир). Здійснив 889 стрибків з парашутом. Трагічно загинув 19 листопада 2002 в навчально-тренувальному центрі в смт Бородянка при виконанні службових обов'язків, рятуючи життя студента-парашутиста. Герой України (з удостоєнням ордена «Золота Зірка», 20 лютого 2003, посмертно).	

	Мельникова	вул.	Київський	Куликівська	вул.
--	-------------------	------	-----------	--------------------	------

	Мельников Ювеналій Дмитрович - один з перших українських революціонерів-марксистів		Найменування вулиці до 1922 року. Виникла в XVIII столітті, в 1804 за вулицею закріплено назву – Слюсарська. З середини XIX століття називалась Куликівська – назва пов’язана з родиною Куликовських, садибне місце Матвія Прокоповича Куликовського, останнього полковника Харківського полку, було розташоване по цій вулиці.
--	--	--	---

	Менжинського	вул.	Комінтернівський	Гордона	вул.
	Менжинський В'ячеслав Рудольфович - російський революціонер, радянський партійний діяч, чекіст, наступник Ф. Е. Дзержінського на чолі ОГПУ (1926—1934), один з організаторів сталінських репресій.		Вулицю найменовано у 1936 році при забудові селища Нова Колонія ХПЗ (сел. Артема).	Гордон Володимир Михайлович – доктор цивільного права, академік Академії наук УРСР, професор Ярославського Демідовського юридичного ліцею (1901- 1906). У 1906 р. перейшов в Харківський університет, де після захисту докторської дисертації в 1907 р. став ординарним професором по кафедрі торгівельного права. До 1917 р. працював на Україні. У радянський період продовжував наукову і педагогічну діяльність. Працював в Таврійському національному університеті в Сімферополі. У 1924 р. закінчив правовий факультет Харківського інституту народного господарства. У 1925 р. був обраний академіком Академії наук УРСР.	

	Морозова Павліка	вул.	Київський	Академіка Волкова	вул.
	Морозов Павлік - піонер, учасник боротьби з куркульством в період колективізації сільського господарства в СРСР. Був організатором і головою першого піонерського загону в с. Герасимівка, піонери якого допомагали комуністам в агітації за створення колгоспу, викривали ворожі дії кулаків. Звір'яче вбитий кулаками.		Вулиця виникла в 1960-х роках при забудові селища П'ятихатки, первісна назва – Піонерська вулиця, з 1968 року – сучасна назва.	Волков Дмитро Васильович (1925, Ленінград —1996, Харків) — український учений, фізик-теоретик (спеціалізація — фізика елементарних часток і квантова теорія поля), доктор фізико-математичних наук (1968), академік (1988; член-кореспондент з 1976) Академії наук УРСР; Заслужений діяч науки і техніки України (1982).	

	Муранова	вул.	Ленінський	Озерянська	вул.
	Муранова	пров.	Ленінський	Озерянський	пров.
	Муранов Матвій Костянтинович - російський революціонер, радянський партійний і державний діяч. Після Лютневої революції 1917 років разом з Л.Б. Каменевим і І.В. Сталіном. 12 березня, він був включений в Російське Бюро ЦК РСДРП(б),		Виникла у другій половині XIX століття, складалась з Прикордонної та Кладовищенської вулиць, які в 1895 році об'єднали в	За найменуванням церкви ікони Озерянської Божої Матері	

	16 березня був затверджений видавцем газети Правда, а потім ввів до складу редакції Каменева і Сталіна, обирався членом ЦК РКП(б)	Кладовищенську вулицю, перейменовану у Муранова в 1936 році.	
--	---	--	--

	Наріманова	вул.	Жовтневий	Дудинської	вул.
	Наріманов Наріман Кербалай Наджаф огли - радянський державний і партійний діяч, письменник, публіцист. Член Комуністичної партії з 1905. Член Кавказького бюро ЦК РКП (б), Закавказького краєвого комітету партії, обирався кандидатом в члени ЦК.		Виникла у 1930-х роках. Первісно складалась з вулиці та майдану Наріманова, які в 1985 році об'єднали у вулицю.	Дудинська Наталія Михайлівна (1912 -2003) — видатна балерина, педагог. Народна артистка СРСР. Лауреат чотирьох Сталінських премій другого ступеня. Наталія Дудинська народилася в Харкові. Почала займатися балетом зі своєю матір'ю Наталією Олександрівною Дудинською, що виступала під сценічним псевдонімом Тальорі.	

	Нехаєнка	вул.	Комінтернівський	Балашовський	пр-д
	Нехаєнко Г.П. – один з організаторів дружини Червоної Гвардії паровозобудівного заводу (влітку 1917 років), комісар ХПЗ, активний діяч Харківської більшовицької організації, очолював перший завком ХПЗ. Головний організатор і перший командир Першого пролетарського полку, сформованого в березні 1918 року з робітників ХПЗ у складі двох тисяч бійців.		Вулиця виникла у 1930-х роках при забудові селища Стара Колонія ХПЗ як Південно-Східний проїзд, згодом перейменована у Південно-Східну вулицю. З 1968 року – сучасна назва.	За розташуванням залізничної станції «Харків-Балашовський»	

	Новокомсомольська	вул.	Дзержинський	Берегова	вул.
--	--------------------------	------	---------------------	-----------------	------

	Ногіна	пров.	Ленінський	Лаврентіївський	пров.
	Ногін Віктор Павлович - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1898. Після лютневої революції 1917 - один з організаторів Московської ради, заступник, а з вересня голова Моссовета.		Виник у 1870-х роках, назва походить від прізвища однієї з перших поселенок – Прасков'ї Лаврентьєвої.	Найменування провулку до 1972 року.	

	Ногіна	пров.	Жовтневий	Волосний	пров.
	Ногіна	вул.	Жовтневий	Волосна	вул.
	Виникли наприкінці XIX століття при активній забудові села Основа, назва походить від того що село було центром Основ'янської волості, було розташоване волосне правління.			Найменування вулиці та провулку до 1936 року.	

	Огорокова	вул.	Червонозаводський	Гурзуфська	вул.
	Огороков Костянтин Іванович. 1917 - член РСДРП(б). Голова Всеукраїнського Союзу		Виникла на початку XX століття при розбудові селища	Назва вулиці у 1960-х роках.	

металістів; член ЦК КП(б) України; секретар Донецького обласного комітету КП(б) України по металургії; член ЦК КП(б) України	при залізничній станції Основа. Первісна назва – Польова вулиця, в 1936 році перейменовано у Парківську, в 1953 – в Гурзуфську, в 1968 – в Садову, з 1972 року – сучасна назва.	
--	---	--

Ольмінського	вул.	Київський	Максиміліанівська	вул.
Ольмінський Михайло Степанович - діяч революційного руху в Росії, публіцист, історик, літературний критик і історик літератури. Член Комуністичної партії з 1898. Активний учасник боротьби за Радянську владу в Москві, член Замоскворецького ВРК. У 1918–20 член редколегії «Правди», з 1918 професор Соціалістичної, потім Комуністичної академії; член бригади лекторів в агітпоїздах ВЦИК і агітпоїзді «Жовтнева революція».		Виникла в другій половині XIX століття. Найменування походить від імені Максиміліана Гельферіха, бельгійського підприємця та мецената, який оселився на цій вулиці	Найменування вулиці до 1923 року.	

Орджонікідзе	просп.	Орджонікідзевський	Архітектора Альошина	просп.
Орджонікідзе Григорій Костянтинович (Серго) - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1903. 3 квітня 1920 голова Кавказького бюро ЦК РКП (б), активний учасник встановлення Радянської влади в Азербайджані, Вірменії, Грузії, член Політбюро ЦК ВКП (б). Член ЦВК СРСР.		Виник при забудові соцміста «Новий Харків», проектна назва – вулиця «Д». У 1936 році отримала назву «вулиця Косіора», яку в 1937 було перейменовано в проспект Орджонікідзе.	Альошин Павло Федотович (1881-1961, Київ) –український архітектор і педагог, дійсний член Академії архітектури УРСР, почесний член Академії будівництва і архітектури УРСР, доктор архітектури. Проект соцміста «Новий Харків» на 113 тис. жителів був виконаний проектно-конструкторським бюро при НКВС під керівництвом Павла Федотовича Альошина. Замовлення на роботу поступило 27 грудня 1929 р. 28 березня 1930 р. був представлений ескізний проект селища ХТЗ, а в квітні того ж року роботи по проектуванню були передані в Харківську філію Державного інституту проектування міст України. Закладка селища пройшла в травні 1930 року. У квітні 1930 р. на з'їзді Міськрад України було прийнято постанову ВУЦВК, в якій схвалювалися основні установки будівництва Нового Харкова.	

	Пархоменка	вул.	Фрунзенський	Академіка Підгорного	вул.
	Пархоменка	пров.	Фрунзенський	Академіка Підгорного	пров.
	Пархоменко Олександр Якович - герой Громадянської війни 1918-20. Член Комуністичної партії з 1904. Брав участь у встановленні Радянської влади в Донбасі, в боротьбі проти каледінщини і Центральної ради. Влітку 1918 був командиром загону, бронепоезди і особливоуповноваженим штабу 5-ої Української армії в боях з німецькими окупантами і при обороні Царіцина. З жовтня 1918 особливоуповноважений РВС 10-ї армії. З січня 1919 Харківський губвоєнком.		Виникли в 1950-х роках при розбудові селища Ново-Західний під власними назвами.		Підгорний Анатолій Миколайович - академік НАН України, відомий учений в таких галузях, як енергетичне машинобудування і воднева енергетика. Підгорний А.М. автор більше 300 наукових робіт, у тому числі 10 монографій. Серед його учнів 26 кандидатів і 5 докторів наук. З 1972 по 1996 Підгорний А.М. на посту директора очолював колектив Інституту проблем машинобудування НАН України. Він також є творцем в 1991 р. Інженерній академії України і був першим її президентом.

	Пасіонарії	узв.	Дзержинський	Клочківський	узв.
	Долорес Ібаррурі Гомес, відома також як Пасіонарія , - діяч іспанського і міжнародного робочого руху, лідер іспанських комуністів, активний учасник республіканського руху в роки Громадянської війни 1936-39. У 1944-60 генеральний секретар, а з 1960 до кінця життя голова Комуністичної партії Іспанії. З 1930 член ЦК, з 1932 член Політбюро (з 1960 — Виконкому) КПІ, в 1932-42 секретар ЦК КПІ.		Виник на початку ХХ століття як Клочківський в'їзд. На початку 1930-х перейменований в узвіз Войткевича, з 1936 – сучасна назва.		Найменування вулиці до 1936 року.

	Першої Кінної Армії	вул.	Жовтневий, Червонозаводський	Гольдбергівська	вул.
	Кінні армії, вищі оперативні об'єднання радянської кавалерії, створені під час Громадянської війни 1918-20. Було утворено дві - 1-я і 2-я, були потужною ударною рухливою силою Червоної Армії, що була основним маневреним засобом в руках фронтового і Головного командування для вирішення оперативно-стратегічних завдань.			Виникла в середині ХІХ століття при забудові земель колишнього хутора Станьковського, первісна назва походить в перших поселенців – селян із прізвищем Заїка – Заїківська. В 1968 році її було перейменовано у вулицю Першої Кінної Армії. Одною з домінант вулиці є церква Трьох Святителів, яка більш відома як Гольдбергівська – за прізвищем купця і благодійника Григорія Осиповича Гольдберга.	

	Петровського	вул.	Київський	Ярослава Мудрого	вул.
	Петровський Григорій Іванович - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1897. У 1919 голова Всеукраїнського ревкома. У 1919-		Виникла наприкінці ХІХ століття. Первісна назва – Басейний		Ярослав Мудрий (Ярослав Володимирович; (ок. 978-1054) - великий князь Київський з 1019, син Володимира І Святого. Йому приписують складання Російської

38 голова ВУЦИК, в 1922—37 один з голів ЦВК СРСР, в 1937-38 заступник голови Президії Верховної Ради СРСР, член ЦК ВКП(б).	провулок, який згодом перетворено у Басейну вулицю. Сучасна назва – з 1959 року.	Правди. При ній були споруджені Софійський собор в Києві, Золоті ворота, виник Печерський монастир. Київським митрополитом був вибраний російський за національністю Іларіон. Збиралися книги і відкривалися школи. З 1995 року Національний юридичний університет носить ім'я Ярослава Мудрого.
--	--	--

Петровського	в-д	Червонозаводський	Тернопольський	в-д
Увійшов до меж міста Харкова в складі смт Жихор в 1963 під назвою – в'їзд Петровського			Суміжний із Тернопільською вулицею	

Піонерська	вул.	Фрунзенський	Дмитра Міллера	вул.
Піонер , член Всесоюзної піонерської організації ім. В. І. Леніна і ряду дитячих демократичних організацій в зарубіжних країнах.		Виникла на початку XX століття в приміському хуторі Немишля, первісна назва – Миколаївська вулиця. З 1936 року – сучасна назва.	Міллер Дмитро Петрович - український історик. Учень Д.І. Багалія. Д.П.Міллер був членом Харківського історико-філологічного товариства. Досліджував історію Слобідської і Лівобережної України, українського права. Дмитро Петрович написав брошури про О.Розумовського і Г.Потьомкіна, Х.Алчевську, Д.Багалія, історичні розділи до 8-го тому “Народной энциклопедии” (1912), огляд архівів Харківської губернії, чимало науково-популярних статей. Найвизначніша праця Дмитра Петровича – “Історія міста Харкова за 250 років його існування”, яку він написав у співавторстві з Д.Багалієм. В останні роки свого життя Міллер працював над історією ремісничих цехів в Україні-гетьманщині.	

Постишева	просп.	Жовтневий	Любові Малої	просп.
Постишев Павло Петрович - радянський партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1904. У 1918 голова Ревтрибунала, член Центросибірі і її представник в Далекосхідному СНК в Хабаровську. З 1923 на партійній роботі на Україні. У 1924-25 секретар Київського губкома, потім окружному КП (б) В, в 1926-30 секретар Харківського окружного і міськкому КП (б) В; у 1925 член ЦК і кандидат в члени Політбюро ЦК КП (Б) В, секретар ЦК ВКП (б)		Виник на початку XX століття як вулиця Ново-Проектівана, яку згодом перейменували у вулицю Пирогова. У 1972 році вулиці Пирогова, Постишева, Шерстемийну та Вільгельма Піка об'єднали у проспект Постишева.	Мала Любов Трохимівна (1919-2003) –український терапевт, доктор медичних наук, професор, академік Академії медичних наук СРСР, академік Національної академії наук України, заслужений діяч науки Української РСР. Почесний громадянин міста Харкова.	

Примакова	вул.	Жовтневий,	Катерининська	вул.
------------------	------	------------	----------------------	------

		Червонозаводський	
Примаков Віталій Маркович - радянський воєначальник, комкор (1935). Член Комуністичної партії з 1914. Член ВЦИК 2-го скликання. У січні 1918 за рішенням Українського радянського уряду сформував полк Червоного козацтва. Під час Громадянської війни 1918-20 командував кавалерійським полком, бригадою, 8-ою кавалерійською дивізією, 1-м-код кінним корпусом Червоного козацтва.		Виникла у другій половині XIX століття. В 1928 році її було перейменовано у Червоногвардійську, в 1936 – у Чубаря, згодом – у Васильківського, у 1938 – у Шекспіра. В 1963 році отримала сучасну назву.	Найменування вулиці до 1963 року.

П'ятдесятиріччя ВЛКСМ	просп.	Московський	Ювілейний	просп.
Проспект почали забудовувати у 1968 році – у 35 річницю визволення Харкова від нацистських загарбників. Первісна назва – Поздовжня вулиця, з листопада 1968 – сучасна.				

П'ятдесятиріччя СРСР	просп.	Комінтернівський, Московський, Фрунзенський	Льва Ландау	просп.
В 1936 році було найменовано вулиці Автострадну та Туполева, яка згодом стала Комунальною. На початку 1960-х років до Комунальної вулиці було приєднано вулиці Кільцеву, Тунгуську та Аеропортну. В 1972 році, з побудовою шляхопроводу на перетині з Московським проспектом, вулиці Автострадну та Комунальну було об'єднано і найменовано як проспект П'ятдесятиріччя СРСР.			Ландау Лев Давидович (1908, Баку - 1968, Москва), видатний фізик, академік АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Нобелівської премії. У 1932-37 очолював теоретичний відділ Українського фізико-технічного інституту в Харкові	

Радянська	вул.	Жовтневий	Раднянська	вул.
Радянський	в-д	Жовтневий	Раднянський	в-д
Виникла на початку XX століття. Первісну назву Раднянська (Роднянська) згодом, у 1936 році, було трансформовано у Радянську.			Найменування вулиці до 1930-х років.	

Радянський	м-н	Київський	Георгіївський	м-н
Радянський 1-й	пров.	Київський	Георгіївський 1-й	пров.
Радянський 2-й	пров.	Київський	Георгіївський 2-й	пров.
За найменуванням церкви Св. Георгія, що була розташована на цьому місці до 1863 року				

Радянський	пров.	Дзержинський	Соборний	пров.
Виник після 1820-х років, коли було остаточно демонтовано рештки укріплень Харківської фортеці. Первісна назва – Шаповалівський (за найменуванням вежі фортеці) згодом трансформувалась у Шляпний. Сучасна назва з середини 1970-х років.			За розташуванням впритул до Успенського собору	

Райкомівська	вул.	Жовтневий	Юдіна	вул.
		Виникла на початку XX століття при розбудові	Юдін Тихон Іванович - один з найбільший вітчизняних психіатрів, основоположник вітчизняної генетики психічних захворювань,	

		передмістя Новоселівка. Первісна назва – Нова вулиця. В кінці 1920-х років перейменовано у Райкомівську, в 1930-х – у Райкомівську 2-у. З 1951 – знов Райкомівська.	доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки УРСР. Протягом ряду років він був завідувачим кафедрою психіатрії II Харківського медичного інституту, директором Клінічного інституту (Інституту клінічної психоневрології) і віце-президентом Всеукраїнської психоневрологічної академії, а з 1937 року - директором, потім - заступником директора по науці Українського психоневрологічного інституту і заступником директора по науці II Харківського медичного інституту.
--	--	---	---

	Раковського	вул.	Фрунзенський	Драгоманова	вул.
	Раковський Християн Георгійович - партійний діяч, дипломат. У 1917 вступив в РСДРП(б), вів партроботу в Одесі і Петрограді. Учасник Громадянської війни, учасник мирних переговорів з Німеччиною. З 1919 член ЦК РКП(б). У 1918 один з керівників ЧК на Україні, перед. Верховній колегії по боротьбі з контрреволюцією. Один з організаторів радянської влади на Україні, що супроводилося масовими репресіями проти її інтелігенції, "буржуазних націоналістів"		Створено у 2012 році шляхом об'єднання вулиці Покко (що була розташована на старій межі міста) та вулиць Приміської (сел. Кулиничі), Нагірної (сел. Перемога), після включення цих селищ до межі міста Харкова.	Драгоманов Михайло Петрович (1841, Гадяч, - 1895, Софія) - український учений і критик, публіцист, історик, фольклорист, громадський діяч, засновник українського соціалізму. Брат Ольги Косач і дядько Лесі Українки, що вплинув на її формування як письменника. Тривалий час мешкав в Харкові, де в нього гостювала Леся Українка.	

	Ревкомівська	вул.	Дзержинський	Семена Кузнеця	вул.
	Ревкомівський	пров.	Дзержинський	Семена Кузнеця	пров.
	Револіційні комітети (ревкоми) — тимчасові владні органи, що створюються більшовиками і наділені надзвичайними повноваженнями, діючі під час Громадянської війни в Росії. Зосереджували всю повноту цивільної і військової влади.		Виникла на початку XX століття у передмісті Нова Павлівка як Лизаветинська вулиця, сучасна назва – з 1936 року.	Кузнець Саймон Сміт (до еміграції — Семен Абрамович Кузнець) — американський економіст, статистик, демограф і історик економіки. Лауреат Нобелівської премії по економіці 1971 року «за емпірично обґрунтоване тлумачення економічного зростання, яке привело до нового, глибшого розуміння економічної і соціальної структури і процесу розвитку в цілому». У 1918-21 роках С. А. Кузнець вчився в Харківському комерційному інституті. У 1921 році влаштувався на роботу статистиком відділу праці Південбюро ВЦСПС, де опублікував свою першу роботу «Грошова заробітна плата робітників і службовців фабрично-	

			заводської промисловості м. Харкова в 1920 р.». У ній він досліджував динаміку різних форм оплати праці по галузях промисловості в Харкові і диференціацію доходів залежно від систем оплати праці.
--	--	--	---

	Револуції	пров.	Київський	Проходний	пров.
--	------------------	-------	-----------	------------------	-------

	Револуції	вул.	Київський	Куликівський	узв.
	Колишня частина Садово-Куликівської вулиці, з'єднує колишні Куликівську та Садово-Куликівську вулицю, за характером рельєфу – узвіз.				

	Руднева	м-н	Червонозаводський	Героїв Небесної Сотні	м-н
	Руднев Микола Олександрович - герой Громадянської війни 1918-20 в СРСР. Член Комуністичної партії з 1917. Після переведення 30-го полку до Харкова був вибраний членом виконкому Харківської ради. 26 жовтня 1917 30-й полк під керівництвом Р. спільно із загонами Червоної Гвардії роззброїв війська Центральної Ради, зайняв найважливіші об'єкти Харкова, що забезпечило перехід влади до ВРК. У грудні вибраний членом ВРК. З лютого 1918 заступник наркома по військових справах Донецько-криворізької республіки.		Виник наприкінці XVII століття. Протягом свого існування мав назви – Сінний, Захарківський, Харківський, Михайлівський, Михайло-Вознесенський, Плацпарадний. З середини XIX століття закріпилась назва – Михайлівський – за найменуванням храму Архістратига Михайла, розташованого на майдані. У 1882 році майдан було перейменовано у Скобелівський – за прізвиськом героя Балканської війни генерала Скобелева. З 1922 року – м-н Руднева. Євген Котляр та Владислав Зубенко – Харків'яни, що загинули під час подій на Євромайдані.		

	Руднева	вул.	Червонозаводський	Євгена Плужника	вул.
	Руднева	пров.	Червонозаводський	Євгена Плужника	пров.
	Руднева	в-д	Червонозаводський	Євгена Плужника	в-д
			Місцевість заселена на початку XX століття в слободі Жихор. У повоєнний час оформлена як вулиця та мала назву «Руднева».	Плужник Евгений Павлович — український поет, драматург, перекладач, лексикограф. В грудні 1934 року був арештований НКВД по обвинуваченню в приналежності до націоналістической організації. В березні 1935 року виїздною Военной коллегією Верховного Суда СРСР разом з Григорієм Епиком, Ніколаєм Кулишом, Валер'яном Підмогильним, Александром Ковинькою і іншими українськими письменниками засуджений до розстрілу, пізніше заміненню тривалим терміном ув'язнення на Соловках, де помер від туберкульозу.	

	Саммеровський	пров.	Держинський	Людмили Гурченко	пров.
--	----------------------	-------	-------------	-------------------------	-------

Саммер Іван Адамович - учасник революційного руху в Росії. Член Комуністичної партії з 1897. 3 серпня 1905 секретар Російського бюро ЦК РСДРП. Учасник Революції 1905—07 в Казані, Петербурзі, Москві. 3 грудня 1905 член Об'єднаного ЦК РСДРП. Після Лютневої революції 1917 секретар Вологодської ради, член Ревкома. Зі встановленням Радянської влади у Вологді (грудень 1917) голова Совнархоза. У 1919 член колегії Наркомфіна, правління Центросоюзу (Москва).	Виник на початку XIX століття. Первісна назва – Костюрінський провулок – за прізвищем купців Костюріних, які мали будівлі по цьому провулку. В середині XIX століття був перейменований на Харінський. На початку 1920-х років провулок був перейменований у Саммеровський.	Гурченко Людмила Марківна (1935, Харків - 2011, Москва) - актриса театру і кіно, естрадна співачка. Народна артистка СРСР, Почесний громадянин міста Харкова..
--	---	---

Свердлова	пров.	Жовтневий	Рубанівський	пров.
Свердлов Яків Михайлович - діяч Комуністичної партії і Радянської держави. Член Комуністичної партії з 1901. С. був головою на засіданнях ЦК РСДРП(б) 10(23) і 16(29) жовтня 1917, що прийняли рішення про озброєне повстання; вибраний членом Військово-революційного центру по керівництву повстанням.		Виник у середині XIX століття. Первісна назва – Рубанівський – пов'язана з найменуванням передмістя – Рубанівка.	Найменування провулку до 1936 року.	

Селявкіна	вул.	Ленінський	Пушкарівський	пров.
Селявкін М.І. - старий більшовик, чекіст.		Виник на початку XX століття у передмісті Холодна Гора. З 1923 року – межах міста. Первісна назва – Нехаївський провулок, з середини 1930-х років – Пушкарівський провулок. Сучасна назва – з до 1981 року.		

Сербиченка	вул.	Червонозаводський	Семка	вул.
Сербиченко Олександр Калістратович - радянський партійний і державний діяч, член ЦК КП(б) У		Місцевість заселена на початку XX століття в слободі Жихор. У повоєнний час оформлена як вулиця та мала назву «Свердлова». Після включення в межі міста у 1963 році смт Жихор, в квітні 1966 року вулицю Свердлова перейменовано у вулицю Сербиченка.	Семко Михайло Федорович – ректор Харківського політехнічного інституту (нині Національний технічний університет «ХПІ»), Герой Соціалістичної Праці. У 1950 році після відтворення Харківського політехнічного інституту був призначений його ректором і пропрацював на цій посаді до 1978 року.	

Сіверса	вул.	Червонозаводський	Срезневського	вул.
Сіверса	в-д	Червонозаводський	Срезневського	в-д

	Сіверс Рудольф Фердинандович - радянський військовий діяч. Член Комуністичної партії з 1917. Командував загonom червоногвардійців і матросів під Пулковом проти військ Керенського - Краснова. У листопаді 1917 посланий із загonom на Україну, брав участь в боях за звільнення Донбасу і ліквідації каледінщини.	Місцевість заселена на початку XX століття в слободі Жихор. У повоєнний час оформлена як вулиця та мала назву «Островського». Після включення в межі міста у 1963 році смт Жихор, в квітні 1966 року вулицю та в'їзд Островського перейменовано у вулицю та в'їзд Сіверса.	Срезневський Ізмаїл Іванович - філолог-славист, етнограф, палеограф. Срезневський поступив в Харківський університет на факультет етико-політичних наук і через три роки отримав міру кандидата, представивши дисертацію «О образі». У вільний час він займався викладанням (у пансіоні де-Роберті і приватних будинках) і літературними дослідженнями, видавши в 1831 році (разом з Росковшенко), за участю місцевих письменників, «Українській Альманах»
--	---	--	---

	Сімнадцятого Партз'їзду	вул.	Орджонікідзевський	Северина Потоцького	вул.
	Сімнадцятого Партз'їзду	пров.	Орджонікідзевський	Северина Потоцького	пров.
	Сімнадцятий з'їзд ВКП (б) , відбувся 26 січня - 10 лютого 1934 в Москві; було присутньо 1225 делегатів з вирішальним голосом і 736 з дорадчим голосом, що представляли 1872488 член партії і 935298 кандидатів в член партії.		Виникла при забудові соцміста «Новий Харків», проектна назва – вулиця «Н». У 1936 році отримала назву вулиця Сімнадцятого З'їзду ВКП(б), яку в 1953 було перейменовано у вулицю Сімнадцятого Партз'їзду	Потоцький Северин Осипович, граф, російський чиновник (дійсний таємний радник, сенатор) з польського роду Потоцьких. Перший опікун Харківського учбового округу. Головна справа цього округу, що відноситься на початок його управління, заснування Харківського університету.	

	Слинька	вул.	Комінтернівський	Жасміновий	б-р
	Слинько Петро Федорович - учасник Великої Жовтневої соціалістичної революції і громадян. війни на Україні. Член Комуністичної партії з 1918. Після розгрому Директорії - член Київського губкому КП(б)У, губревкому, президії губвиконкому, голова губревтрибуналу. Влітку 1919 направлений Зафронтовим бюро ЦК КП(б) України для керівництва Харківською підпільною більшовицькою організацією. На I з'їзді КП(б)У обирався кандидатом у члени ЦК КП(б)У, на II з'їзді КП(б)У - членом ЦК . Був членом ВУЦВК. Розстріляний денікінцями.				

	Соколова	вул.	Орджонікідзевський	Косарева	вул.
	Соколов Іван Захарович - партійний діяч УРСР. Перший секретар Харківського обкому партії, другий секретар ЦК Компартії України, член ЦК КПРС, член Політбюро ЦК Компартії України.		Виникла при забудові соцміста «Новий Харків», у 1936 році отримала назву вулиця Карельська, яку в 1982 було перейменовано у вулицю Соколова.	Косарев Борис Васильович (1897-1994) — радянський художник-кубофутурист, графік, один з найбільших сценографів УРСР 20-х — 40-х років XX століття.	

Спартаківський	пров.	Дзержинський	Спартаківський	пров.
Союз Спартака - марксистська організація в Німеччині початку ХХ століття. Листопадову революцію 1918 року спартакісти зустріли поза всякими партіями і, висунувши гасло «Вся влада Радам!», домогалися встановлення у Німеччині радянської республіки. 1 січня 1919 року Союз Спартака увійшов у нову Комуністичну партію Німеччини.		Виник у 1820-х роках при ліквідації фортифікаційних споруд Харківської фортеці. Первісна назва – Ярмарковий, з середини ХІХ століття назвався Монастирським – за розташуванням Покровського монастиря.	Спартак - вождь і лідер рабів під час Третьої Рабської війни, великого повстання рабів проти Римської республіки. Спартак був досвідченим воєначальником: його армія складалася лише з утікачів-гладіаторів і рабів, і розбила в ряді битв кілька досвідчених римських легіонів.	

Спартака	вул.	Московський	Спартака	вул.
Союз Спартака - марксистська організація в Німеччині початку ХХ століття. Листопадову революцію 1918 року спартакісти зустріли поза всякими партіями і, висунувши гасло «Вся влада Радам!», домогалися встановлення у Німеччині радянської республіки. 1 січня 1919 року Союз Спартака увійшов у нову Комуністичну партію Німеччини		Виникла наприкінці ХІХ століття як Монастирська вулиця.	Спартак - вождь і лідер рабів під час Третьої Рабської війни, великого повстання рабів проти Римської республіки. Спартак був досвідченим воєначальником: його армія складалася лише з утікачів-гладіаторів і рабів, і розбила в ряді битв кілька досвідчених римських легіонів.	

Стасової Олени	вул.	Київський	Расвської	вул.
Стасова Олена Дмитрівна - стара діяч російського і міжнародного комуністичного руху, професійна революціонерка. Член РСДРП/РКП(б) /ВКП(б) /КПСС з 1898 року. З лютого 1917 року до березня 1920 року - секретар ЦК РСДРП(б) /РКП(б). Активно брала участь в підготовці і проведенні Жовтневого озброєного повстання (25 жовтня [7 листопада] 1917 року)		Вулиця виникла на початку ХХ століття у приміському дачному селищі Тюріна Дача, первісна назва – вулиця Нікітіна. У 1920-х роках нетривалий час називалась Незаможницькою, з 1936 – вулиця Крупської, в 1951 перейменовано у вулицю Стасової.	Расвська-Іванова Марія Дмитрівна - живописець і педагог, перша жінка в Російській імперії, якою Петербурзька Академія мистецтв присвоїла звання художника. На початку 1869 відкрила в Харкові першу в Російській імперії приватну школу малювання і живопису (із загальнодоступною платою, для незаможних — безкоштовно). Організована нею школа функціонувала майже 30 років. Її закінчили близько 100 учнів. У 1896 передала школу місту. На базі школи в тому ж році була створена міська школа малювання і живопису, а в 1912 — художнє училище. Училище в роки радянської влади стало технікумом, а пізніше – Художнім інститутом, зараз це — Харківська державна академія дизайну і мистецтв.	

	Тарханівський	пров.	Жовтневий	Причепилівський	пров.
	Тарханов Оскар Сергійович – діяч юнацького комуністичного руху, публіцист. Член Комуністичної партії з 1917. У роки Громадянської війни 1918-20 - один з керівників комсомольського підпілля в Одесі, потім в Криму. У 1921-24 секретар ЦК РКСМ, член Виконкому і секретар Комуністичного інтернаціоналу молоді (КИМ). У 1926—27 член групи радянських політичних радників в Китаї.		Увійшов у межі міста разом із селищем Лідне в 1924 році. У 1936 році Причепилівський провулок був перейменований у Лубенський, з 1953 року - сучасна назва.		Найменування провулку до 1936 року.

	Тельмана	вул.	Жовтневий	Баркалова	вул.
	Тельман Эрнст - деятель германского и международного рабочего движения. В конце 1925 был избран председателем ЦК КПГ.		Вулиця виникла на початку ХХ століття у селі Григорівка, називалась Проїжджої, Переїзною. З 1936 року – сучасна назва.		Баркалов Олексій Степанович — ватерполіст, двократний олімпійський чемпіон, заслуженого на майстра спорту СРСР. Заслуженого на тренера України. Один з найяскравіших представників радянського ватерполо, був занесений в книгу рекордів Гіннеса в 1993 році за 412 матчів, зіграних за збірну СРСР. Олімпійський чемпіон 1972 роки в Мюнхені і 1980 років в Москві. Після закінчення спортивної кар'єри перейшов на тренерську роботу. У 1980-х роках — головний тренер молодіжної збірної України. З 1997 по 1999 рік — президент федерації ватерполо України.

	Тельмана	в-д	Червонозаводський	Гончарний	пров.
--	-----------------	-----	--------------------------	------------------	-------

	Третього Інтернаціоналу	вул.	Орджонікідзевський	Генерала Момота	вул.
	3-й Інтернаціонал (1919-43), міжнародна організація, створена відповідно до потреб і завдань революційного робочого руху на першому етапі загальної кризи капіталізму		Виникла на початку 1930-х років при забудові житлового масиву «Новий Харків». Найменовано в 1936 році як вулиця Другої П'ятирічки.		Момот Ігор Федорович - український прикордонник. Генерал-майор (посмертно). Начальник Навчального центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України м. Черкаси, селище Оршанець. Начальник мотоманевреної групи Державної прикордонної служби України. Заступник начальника Східного регіонального управління Державної прикордонної служби України. Загинув при проведенні антитерористичної операції.

	Тухачевського	вул.	Орджонікідзевський	Душкіна	вул.
	Тухачевський Михайло		Виникла при		Душкін Олексій Миколайович -

Миколайович – радянський військовий діяч, Маршал Радянського Союзу (1935). Член Комуністичної партії з 1918. З 1931 заступник голови Реввоєнради СРСР, начальник озброєнь РККА, з 1934 заступник наркома оборони, з 1936 1-й заступник наркома оборони і начальник управління бойової підготовки. З 1934 кандидат в член ЦК ВКП (б).	забудові соцміста «Новий Харків», у 1936 році отримала назву провулок Луї Пастера, у повоєнний час називалась Проектною вулицею, яку в 1964 було перейменовано у вулицю Тухачевського.	видатний архітектор і містобудівник. Член-кореспондент Академії архітектури СРСР. У 1925 р. перевівся на інженерно-будівельний факультет Харківського художнього інституту. Добився зарахування в клас академіка архітектури Олексія Миколайовича Бекетова, одного з величких архітекторів півдня Росії і України. У 1930 р. завершив навчання і направлений на роботу в Діпромісто в Харкові. Впродовж життя Олексій Миколайович працював у всіх областях архітектури, фахівець в області транспортного будівництва. Брав участь в проектуванні «соцміст» Донбасу (1930—1932; Нова Горлівка, Новий Краматорськ), Автодорожнього інституту в Харкові (1932-34, спільно з Е. Л. Гамзе). Брав участь в багатьох архітектурних конкурсах. Проект станції метро «Маяковська» в 1939 році отримав Гран-прі на Всесвітній виставці в Нью-Йорку. Серед інших творінь – залізничні вокзали в Дніпропетровську, Сімферополі, Сочі, Брянську і Євпаторії.
--	--	---

Уборевіча	вул.	Московський	Бучми	вул.
Уборевіч Ієронім Петрович - радянський воєначальник, командарм 1-го рангу (1935). Член Комуністичної партії з березня 1917. У травні — липні і листопаді — грудні 1920 командував 14-ою армією в боях проти військ буржуазної Польщі і петлюрівців, в липні — листопаді 1920 — 13-ою армією в боях проти врангельовцев.. Кандидат в члени ЦК ВКП (б) в 1930—37. Член ВЦИК з грудня 1922.		Виникла на початку 1970-х років при забудові Салтівського житлового масиву. Первісна назва – Бульварна вулиця, в 1972 році перейменована в Уборевіча.	Бучма Амвросій Максиміліанович - український актор і режисер. У 1922-26 та 1930-36 — провідний актор театру «Березіль» (спочатку в Києві, а з 1930 — у Харкові), опора Олеса Курбаса в театральному новаторстві, ідеальний «курбасовець» — філософ та арлекін. Тут талановитий Бучма став тим самим великим, геніальним актором української сцени. Тут він зіграв свої знамениті ролі, що стали класикою національного театру	

Урицького	вул.	Червонозаводський	Воскресенська	вул.
Урицького	пров.	Червонозаводський	Воскресенський	пров.
Урицький Моїсей Соломонович - діяч революційного руху в Росії. Член РСДРП з 1898. У жовтневі дні 1917 член військово-революційного партійного		Найменування вулиці та провулку до 1923 року.	Виникла у XVII столітті. Оформлено як вулицю та найменовано в 1804 році. Назва – за розташуванням тут Воскресенської церкви. З 1923 року сучасна назва.	

центру по керівництву озброєним повстанням, член Петрограду ВРК. Після перемоги революції комісар міністерства закордонних справ, потім комісар Всеросійські комісії у справах скликання Установчих зборів. З березня 1918 голова Петроградської ЧК		
---	--	--

Фабріціуса	вул.	Ленінський	Грушева	вул.
Фабріціус Ян Фріцевіч - герой Громадянської війни. Член Комуністичної партії з 1903. З січня 1918 член ВЦІК. Учасник придушення Кронштадтського антирадянського заклоту 1921. Після війни командир дивізії, корпуси, з 1928 помічник командувача Кавказькою армією. З 1927 член ЦКК ВКП (б).				

Фрунзе	вул.	Київський	Багалія	вул.
Фрунзе Михайло Васильович - радянський партійний, державний і військовий діяч, військовий теоретик. Член Комуністичної партії з 1904.. З грудня 1920 по березень 1924 був уповноваженим РВСР на Україні, командувач військами України і Криму і одночасно член Політбюро ЦК КП(б) В, заступник голови СНК УССР (з лютого 1922) і заступник голова Укр. економічної ради. Член ЦК РКП(б) з 1921, кандидат в члени Політбюро ЦК з 1924.		Виникла у другій половині XIX століття. При забудові земель вздовж Німецької вулиці. Первісна назва – Бисерівська – за прізвиськом купця Федора Осиповича Бисерова – старости будівництва Троїцької церкви, власника земельних ділянок по цій вулиці. З 1890-х років – Технологічна вулиця – за розташуванням Технологічного практичного інституту. З 1928 року – сучасна назва.		Багалій Дмитро Іванович (1857, Київ — 1932, Харків) —історик, громадський і політичний діяч, член Державної ради від Академії Наук і 9 російських університетів (1906), ректор Харківського університету (1906—1910), Харківський міський голова (1914—1917), академік УАН (з 1918)

	Фрунзе	вул.	Київський	Кирпичова	вул.
	Червонопрапорна	вул.			
	Фрунзе вул., №№ 21, 22 Червонопрапорна вул., №№ 16, 21		Кирпичов Віктор Львович - російський учений-механік, професор, засновник і перший ректор Харківського технологічного інституту і Київського політехнічного інституту. Закінчивши Михайлівську артилерійську академію, він був в 1870 році вибраний викладачем механіки в Санкт-петербурзькому технологічному інституті, а в 1876 році там же - професором прикладної механіки, читав курси опору будівельних матеріалів, вантажопідйомних машин і		

		побудови деталей машин, керував проектами по механіці. У 1889 році Кирпичов був призначений директором знов відкритого технологічного інституту в Харкові, залишався на цій посаді до 1898 року. У тому ж році переїхав до Києва, де став ректором знов відкритого Київського політехнічного інституту (до 1902 року).
--	--	--

	Фрунзе	просп.	Орджонікідзевський	Індустріальний	просп.
	Фрунзе	в-д	Орджонікідзевський	Індустріальний	в-д

	Фурманова	вул.	Київський	Шацька	вул.
	Фурманова	в-д	Київський	Шацький	в-д
	Фурманов Дмитро Андрійович В 1917-18 - есер-максималіст, потім - анархіст. Брав участь в революційних подіях в Іваново-Вознесенську. З 1918 член КПРС. У 1919-21 - на фронтах Громадянської війни (комісар Чапаєвської дивізії, начальник політуправління фронту Туркестану і ін.). Керував ліквідацією антирадянського заклоту в м. Вірном (Алма-Ата), врангелівського десанту на Кубані.		Виникла на початку ХХ століття в приміському дачному селищі як Шацька вулиця. В 1936 році отримала сучасну назву.		Найменування вулиці до 1936 року.

	Цюрупи	вул.	Жовтневий	Грушевського	вул.
	Цюрупа Олександр Дмитрович – радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1898. У роки Громадянської війни 1918 —20 видав постачанням Червоної Армії, керував діяльністю Продармії, один з ініціаторів створення комнезамів. З 1923 член ЦК партії. У 1922—28 член Президіума ВЦИК і ЦВК СРСР.		Виникла в 1930-х роках як Цюрупинська вулиця, у повоєнний час – сучасна назва.	Грушевський Михайло Сергійович (1866, Холм - 1934, Кисловодськ). Закінчив в 1891 історико-філологічний факультет Київського університету. З 1894 викладав в Львівському університеті. У 1899 організував галицько-українську націонал-демократичну партію. Був близький до соціал-демократів, потім український есер, федераліст. У 1917 голова Центральної Ради, прибічник національно-територіальної автономії України у складі Росії. З 1919 знаходився в еміграції. У 1924 повернувся до СРСР. Академік АН СРСР. У 1931 був арештований по т.з. справі «Українського національного центру», піддавався тортурам, але був звільнений.	

	Чапасва	в-д	Жовтневий	Мороховецький	пров.
	Чапасва	наб.	Жовтневий	Мороховецька	наб.
	Чапасв Василь Іванович - герой Громадянської війни 1918-20. Член КПРС з вересня		Виникла наприкінці ХІХ століття, назва		Найменування набережної та провулку до 1936 року.

	1917	походить від прізвища Андрія Євlampійовича Мороховця (1845-1904), що володів ділянками землі в цьому місці.	
--	------	---	--

	Чапаєва	вул.	Фрунзенський	Кавалерійська	вул.
	Виникла в кінці 1930-х років при забудові сел. Ново-Західний як вулиця Чапаєва, у 1953 році перейменовано у вулицю Будьонного, у 1958 – в Кавалерійську, в 1972 – в Чапаєва.			Найменування вулиці в 1958-72 роках.	

	Червоних Старшин	вул.	Жовтневий	Новохатська	вул.
	Школа червоних старшин була створена в 1920 році як центральне військове училище Радянської України з перспективою розгортання в мережу національних військових шкіл різних військ. З жовтня 1923 року школа носила назву «5 Об'єднана школа червоних старшин», з кінця 1924 року — «Школа червоних старшин ім. ВУЦВК».		Виникла наприкінці XIX століття, назва походить від прізвища селян Новохатських, що були першими поселенцями цієї вулиці.	Найменування вулиці до 1968 року.	

	Червоноармійська	вул.	Ленінський	Конарєва	вул.
	Виникла в 1870 році з будівництвом залізничного вокзалу, з 1922 – вулиця Червоноармійця, з 1936 – сучасна назва.			Конарєв Микола Семенович - міністр шляхів сполучення СРСР (1982-1991), Почесний громадянин міста Харкова, визначний державний діяч, організатор експлуатаційної роботи галуз, почесний залізничник, доктор технічних наук, 1972-76 - начальник Південної залізниці. Очолював Державну комісію з приймання в експлуатацію першої черги Харківського метрополітену	

	Червоноармійський	пров.	Орджонікідзевський	Затишянський	пров.
--	--------------------------	-------	--------------------	---------------------	-------

	Червоного Жовтня	вул.	Ленінський	Гулака-Артемовського	вул.
	Започатковано у 1927 року, первісно складалась з трьох вулиць – Будкооперативної, Кооперативної 1-ої та Кооперативної 2-ої. В 1951 році об'єднано у Будкооперативну вулицю, яку в 1953 році перейменували у вулицю Червоного Жовтня.			Гулак-Артемовський Петро Петрович - український письменник, учений, перекладач, поет. З 1825 року Гулак-Артемовський - професор Харківського університету. За його ініціативою, в Харківському університеті була заснована кафедра польської мови. По спогадах Ізміла Івановича Срезневського, Петро Петрович був його «першим керівником у вивченні слов'янської старизни і говору». У 1829, а також в	

		1833 і 1837 роках Гулак-Артемівський обирався в декани словесного факультету Харківського університету. З 1831 року був інспектором Інституту шляхетних дівчат, в заснуванні якого брав участь особисто, так само як і в перетворенні Полтавської гімназії за новим статутом 1831 року. Впродовж 1841-1849 років Гулак-Артемівський - ректор Харківського університету.
--	--	---

Червоного Козацтва	вул.	Червонозаводський	Козацька	вул.
Найменування вулиці до 1936 року. Виникла на початку XX століття.				

Червоного Міліціонера	вул.	Червонозаводський	Верещаківський	пр-д
------------------------------	------	-------------------	-----------------------	------

Червоножовтнева	вул.	Жовтневий	Конторська	вул.
Виникла у XVIII столітті. Перші зафіксовані назви – Довгалівка, Безсала. У 1804 році офіційно зафіксовано назву – Різдвяна вулиця. В середині XIX століття називалась Велика Різдвяна. Назва пов'язана з розташуванням однієї з найстаріших храмів міста – церкви Різдва Христового. З 1860-х років – Конторська вулиця. На початку 1920-х років перейменовано у вулицю Жовтня, згодом – Червоного Жовтня. У 1924-53 роках – Червоножовтнева, у 1953-68 – Конторська. З 1968 року – сучасна назва.				

Червонозірська	вул.	Дзержинський	Академіка Погорєлова	вул.
Виникла у 1950-х роках під власною назвою		Погорєлов Олексій Васильович -математик. Фахівець в області опуклої і диференціальної геометрії, теорії диференціальних рівнянь і теорії оболонок. 10 червня 1960 року обраний членом-кореспондентом АН СРСР у Відділення фізико-математичних наук, 23 грудня 1976 року - академіком АН СРСР у Відділення математики. У 1974 році вирішив четверту проблему Гільберта. Академік АН УРСР (1960). Працював у Фізико-технічному інституті низьких температур АН УРСР. Почесний громадянин міста Харкова.		

Червоної Зірки	Вул.	Червонозаводський	Пильчикова	вул.
Виникла в 1930-х роках під власною назвою.		Пильчиков Микола Дмитрович - фізик. Працював в Харківському університеті до 1894 р. (з 1889 р. - професор). У 1894-1902 рр. - професор Новоросійського університету, в 1902-1908 рр. - Харківського технологічного інституту. Роботи по оптиці, земному магнетизму, електро- і радіотехніці, радіоактивності, рентгенівським променям, електрохімії, геофізиці, метеорології. У 1883 р. здійснив геофізичні дослідження в районі Курської магнітної аномалії і перший висловив думку про те, що подальші дослідження можуть привести до відкриття багатих покладів залізняку в цьому районі.		

Червонопартизанська	Вул.	Орджонікідзевський	Крушельницького	вул.
Червонопартизанський	пр-д	Орджонікідзевський	Крушельницького	пр-д
Червонопартизанський	пров.	Орджонікідзевський	Крушельницького	пров.
Найменовано як вулицю, в'їзд та		Крушельницький Мар'ян Михайлович - український		

провулок Червоних Партизан у 1936 році. З 1953 – сучасні назви.	актор, театральний режисер, педагог. Один з основоположників українського театального мистецтва ХХ століття. Народний артист УРСР, Народний артист Узбецької РСР, Народний артист СРСР. У грудні 1924 року вступив у Харківський театр «Березіль», яким керував Лесь Курбас. У театрі «Березіль» розкриваються всі грані багатого таланту Крушельницького, спочатку як актора, а потім як режисера. Після арешту Курбаса і розгрому «Березоля» Крушельницький в 1933 році погодився стати художнім керівником театру, рятуючи його від остаточної ліквідації. У 1935 році театр був перетворений в Український драматичний театр імені Т.Г. Шевченко. У 1935-52 роках Крушельницький головний режисер і художній керівник театру.
---	---

Червонопрапорна	вул.	Київський	Мистецтв	вул.
Червонопрапорний	пров.	Київський	Каплунівський	пров.
Виникли наприкінці ХІХ століття поряд із Каплунівською церквою. Близько 1923 року вулицю Каплунівську перейменовано у вулицю Репіна, в 1928 – в Червонопроапорну. Провулок Каплунівський перейменовано у Червонопрапорний в 1936 році.			Найменування вулиці до 1925 року, провулку до 1936 року.	

Червоностудентський	в-д	Київський	Толкачівський	в-д
Червоностудентський	пров.	Київський	Ново-Толкачівський	пров.
За найменуванням місцевості – Толкачівка				

Червонофлотська	вул.	Жовтневий	Корабельна	вул.
------------------------	------	-----------	-------------------	------

Чубаря	вул.	Київський	Садова	вул.
Чубарь Влас Якович - радянський державний і партійний діяч. Член Комуністичної партії з 1907. У 1919-22 голова Оргбюро по відновленню промисловості України, член Всеукраїнського ревкома, голова Президії ВСНХ України. У 1920—34 член Політбюро ЦК КП (б) В, член Політбюро ЦК ВКП (б).			Виникла в першій половині ХІХ століття, первісна назва – Садова вулиця. У 1936 році перейменовано у вулицю Постишева, у 1937 році перейменовано у Сокирну, згодом – у Південну. В 1951-61 роках – Садова вулиця. З 1961 – сучасна назва	

Шаумяна	вул.	Червонозаводський	Камишова	вул.
Шаумян Степан Георгійович - діяч Комуністичної партії, один з керівників революційного руху на Кавказі, журналіст, літературний критик. Член Комуністичної партії з 1900. У березні 1918 очолив придушення антирадянського заклоту мусаватістів в Баку, з квітня голова Бакинського СНК і комісар по зовнішніх справах. Розстріляний в числі 26 бакинських комісарів англійськими інтервентами і есерами.				

Щербакова	вул.	Орджонікідзевський	Михайла Водяного	вул.
Щербаков Олександр Сергійович - радянський державний і партійний діяч, генерал-полковник (1943). Член Комуністичної партії з 1918. У 1932—36 в апараті ЦК ВКП (б), з 1934—1-й секретар СП			Водяний Михайло Григорович - артист оперети, театральний режисер, актор кіно, співець, конферансьє. Народний артист СРСР. Він народився в Харкові 23 грудня 1924 року, був другим	

СРСР. У 1936—38 секретар Ленінградського, Іркутського обкомів ВКП (б), Донецького обкому КП (б) В, в 1938—45 1-й секретар МК і МГК ВКП (б), одночасно з 1941 секретар ЦК ВКП (б), з 1942 начальник Главполітуправління Радянській Армії, начальник Совінформбюро, заступник наркома оборони.	1951 було перейменовано у вулицю Щербакова.	дитям в забезпеченій сім'ї начальника по постачанню. У 1938 році сім'я переїхала до Кисловодська. У 1976 році став першим артистом оперети, що отримав звання народного артиста СРСР.
--	---	---

Щорса	вул.	Жовтневий	Марка Бернеса	вул.
Щорс Микола Олександрович - герой Громадянської війни 1918-20. Член Комуністичної партії з 1918. З 6 березня по 15 серпня 1919 Щ. командував 1-ою Українською радянською дивізією, яка в ході стрімкого настання звільнила від петлюрівців Житомир, Вінницю, Жмерінку, розбила головні сили петлюрівців в районі Сарни — Рівно — Броди —Проськуров, а потім влітку 1919 стійко оборонялася в районі Сарни — Новоград-волинський — Шепетовка від військ буржуазної Польщі і петлюрівці		Виникла на початку XX століття при забудові передмістя Новоселівка як Ново-Проектна вулиця, яку згодом перейменовано у вулицю Пирогова. У 1936 році перейменовано у вулицю Щорса.	Бернес Марк Наумович (справжнє прізвище - Нейман; 1911, Ніжин - 1969, Москва) - актор кіно і виконавець пісень. Народний артист РРФСР. Один з найбільш улюблених артистів естради, видатний шансон'є. Багато в чому завдяки Бернесу склався золотий фонд вітчизняної пісенної класики. У 1916 році, коли Марку було п'ять років, сім'я переїхала до Харкова. Після закінчення семирічної школи почав відвідувати заняття в театральному технікумі, одночасно поступив статистом в харківський театр «Муссурі». Там же, замінивши хворого артиста, зіграв свою першу роль і удостоївся похвали знаменитого режисера М.М. Синельникова. До цього періоду відноситься поява його сценічного псевдоніма - Бернес. У 1929 році 17-річний Марк приїхав до Москви.	

Щорса	в-д	Червонозаводський	Леб'язий	в-д
--------------	-----	-------------------	-----------------	-----

Юного Ленінця	вул.	Червонозаводський	Роз'їзний	пров.
----------------------	------	-------------------	------------------	-------

Якіра	вул.	Київський, Московський	Тюрінська	вул.
Якір Іона Еммануїлович - радянський військовий діяч, командарм 1-го рангу (1935). Член Комуністичної партії з 1917. У 1921—24 командувач військами Кримського і Київського військових районів і Київського військового округу. З листопада 1925 по травень 1937 — командувач військами Українського (пізніше Київського) військового округу. У 1930—34 член РВС СРСР, з 1936 член Військової ради НКО		Виникла на початку XX століття при розбудові приміських дач (дачних селищ), одне з найбільших – Тюріна Дача. Первісно вулиця офіційно складалась з вулиць Циркунівської (Тюрінки) та	Найменування вулиці до 1936 року.	

	СРСР. Делегат 10—12-го з'їздів РКП (б) і 14—17-го з'їздів ВКП (б). З 1930 кандидат в члени ЦК, з 1934 член ЦК ВКП (б).	Харківської. В 1936 році їх було об'єднано у вулицю Ворошилова, у 1958 році перейменовано у Красноградську, з 1962 року – сучасна назва.	
--	--	--	--

Перейменування станції Харківського метрополітену

	Поточне найменування	Нове найменування
1.	«Радянська»	«Майдан Конституції»

Перейменування парків та скверів

	Поточне найменування	Нове найменування
1.	Сквер ім. Х-річчя КСМУ	Карякін Сад
2.	Парк ім. Ілліча	Ново-Баварський сквер
3.	Парк культури і відпочинку ім. Артема	Парк Машинобудівників
4.	Сквер ім. Радянської України	Сквер «Тракторозаводський»

Заступник голови – відповідальний секретар Міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища

О.В. Хорошковатий

Перелік перейменування назв елементів
вулично-дорожньої мережі міста Харкова.

	Поточне найменування	Адміністративний район	Нове найменування
1.	Артема вул.	<i>Київський</i>	Алчевських вул.
2.	Артема пров.	<i>Київський</i>	Дизайнерський пров.
3.	Бабушкіна вул.	<i>Жовтневий</i>	Пестрікова вул.
4.	Бадаєва вул.	<i>Московський</i>	Варненська вул.
5.	Бакинських Комісарів вул.	<i>Київський</i>	Пантелеймонівська вул.
6.	Більшовицька вул.	<i>Фрунзенський</i>	Шалімова вул.
7.	Більшовицький пров.	<i>Жовтневий</i>	Ранковий пров.
8.	Благоєва вул.	<i>Ленінський</i>	Дрінова вул.
9.	Блюхера вул.	<i>Київський, Московський</i>	Валентинівська вул.
10.	Буздаліна вул.	<i>Червонозаводський</i>	Осиповського вул.
11.	Височиненка вул.	<i>Московський</i>	Михайлика вул.
12.	Войкова вул.	<i>Комінтернівський</i>	Мухачова вул.
13.	Володарського вул.	<i>Жовтневий</i>	Семінарська вул.
14.	Володарського пров.	<i>Жовтневий</i>	Черновський пров.
15.	Володарського в-д	<i>Жовтневий</i>	Мало-Черновський пров.
16.	Воровського вул.	<i>Московський</i>	Євгенівська вул.
17.	Гамарника вул.	<i>Червонозаводський</i>	Подільський пров.
18.	Гамарника пров.	<i>Фрунзенський</i>	Капустянський пров.
19.	Губкомівська вул.	<i>Ленінський</i>	Левченка вул.
20.	Демченка вул.	<i>Київський</i>	Дівоча вул.
21.	Дибенка Павла вул.	<i>Московський</i>	Леоніда Бикова вул.
22.	Дибенка Павла пров.	<i>Московський</i>	Леоніда Бикова пров.
23.	Доброхотова вул.	<i>Комінтернівський</i>	Мефодіївська вул.
24.	Довгалівська вул.	<i>Ленінський</i>	Беркоса вул.
25.	Довгалівський в-д	<i>Ленінський</i>	Беркоса в-д
26.	Другої П'ятирічки вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Біблика вул.
27.	Дубового пров.	<i>Червонозаводський</i>	Троїцький пров.
28.	Енгельса вул.	<i>Ленінський, Жовтневий</i>	Різдвяна вул.
29.	Єлізарова вул.	<i>Ленінський</i>	Холодногірська вул.
30.	Єлізарова пров.	<i>Ленінський</i>	Холодногірський пров.
31.	Жовтнева вул.	<i>Червонозаводський</i>	Кутаїська вул.
32.	Жовтневий 1-й в-д	<i>Червонозаводський</i>	Кутаїський 1-й в-д
33.	Жовтневий 2-й в-д	<i>Червонозаводський</i>	Кутаїський 2-й в-д
34.	Жовтневий пров.	<i>Московський</i>	Старо-Іскринський пров.

35.	Жовтневої Революції вул.	<i>Жовтневий, Червонозаводський</i>	Москалівська вул.
36.	Жовтневої Революції в-д	<i>Жовтневий</i>	Москалівський в-д
37.	Загорський пров.	<i>Комінтернівський</i>	Кедровий пр-д
38.	Зеленського вул.	<i>Червонозаводський</i>	Михайла Зеленіна вул.
39.	Піонера в-д	<i>Червонозаводський</i>	Михайла Зеленіна в-д
40.	Іванова вул.	<i>Київський</i>	Іванова вул.
41.	Ілліча вул.	<i>Київський</i>	Чуйківська вул.
42.	Ілліча просп.	<i>Жовтневий</i>	Ново-Баварський просп.
43.	Ілліча пров.	<i>Жовтневий</i>	Осінній пров.
44.	Калініна вул.	<i>Жовтневий</i>	Костянтина Калініна вул.
45.	Калініна в-д	<i>Жовтневий</i>	Костянтина Калініна в-д
46.	Калініна 2-й в-д	<i>Жовтневий</i>	Костянтина Калініна пров.
47.	Карла Лібкнехта вул.	<i>Червонозаводський</i>	Ерліха вул.
48.	Карла Маркса вул.	<i>Ленінський</i>	Благовіщенська вул.
49.	Кірова вул.	<i>Комінтернівський, Червонозаводський</i>	Молочна вул.
50.	Кіровська вул.	<i>Київський</i>	Середівська вул.
51.	Коллонтай пров.	<i>Ленінський</i>	Сливовий пров.
52.	Командарма Корка вул.	<i>Київський, Московський</i>	Леся Сердюка вул.
53.	Комсомольська вул.	<i>Червонозаводський</i>	Редіна вул.
54.	Комсомольське шосе	<i>Жовтневий</i>	Григорівське шосе
55.	Комсомольський пров.	<i>Червонозаводський</i>	Маковий пров.
56.	Косіора пров.	<i>Московський</i>	Корсиківський пр-д
57.	Косіора просп.	<i>Орджонікідзевський, Фрунзенський</i>	Олександрівський просп.
58.	Крупської вул.	<i>Московський</i>	Самсонівська вул.
59.	Крупської наб.	<i>Московський</i>	Сабурівська наб.
60.	Серп і Молот вул.	<i>Московський</i>	Сабурівська вул.
61.	Серп і Молот пров.	<i>Московський</i>	Сабурівський пров.
62.	Куйбишева вул.	<i>Московський</i>	Рижівська вул.
63.	Куйбишева пров.	<i>Московський</i>	Рижівський пров.
64.	Куусінська вул.	<i>Червонозаводський</i>	Аверіна вул.
65.	Червоноармійський в-д	<i>Червонозаводський</i>	Аверіна пров.
66.	Лазо вул.	<i>Московський</i>	Ново-Віринська вул.
67.	Лафарга пров.	<i>Московський</i>	Каунаська вул.
68.	Лафарга вул.	<i>Московський</i>	Каунаський пров.
69.	Леніна вул.	<i>Дзержинський</i>	Шатилівська вул.
70.	Леніна просп.	<i>Дзержинський</i>	Науки просп.
71.	Ленінградська вул.	<i>Ленінський</i>	Курилівська вул.
72.	Ленінградський в-д	<i>Ленінський</i>	Курилівський в-д
73.	Ленінська вул.	<i>Червонозаводський</i>	Лазаревича вул.
74.	Луначарського вул.	<i>Жовтневий</i>	Врубеля вул.
75.	Марселя Кашена вул.	<i>Київський, Московський</i>	Каринської вул.
76.	Межлаука вул.	<i>Фрунзенський</i>	Василя Мельникова вул.

77.	Мельникова вул.	<i>Київський</i>	Куликівська вул.
78.	Менжинського вул.	<i>Комінтернівський</i>	Гордона вул.
79.	Морозова Павліка вул.	<i>Київський</i>	Академіка Волкова вул.
80.	Муранова вул.	<i>Ленінський</i>	Озерянська вул.
81.	Муранова пров.	<i>Ленінський</i>	Озерянський пров.
82.	Наріманова вул.	<i>Жовтневий</i>	Дудинської вул.
83.	Нехаєнка вул.	<i>Комінтернівський</i>	Балашовський пр-д
84.	Новокомсомольська вул.	<i>Держинський</i>	Берегова вул.
85.	Ногіна пров.	<i>Ленінський</i>	Лаврентіївський пров.
86.	Ногіна пров.	<i>Жовтневий</i>	Волосний пров.
87.	Ногіна вул.	<i>Жовтневий</i>	Волосна вул.
88.	Окорокова вул.	<i>Червонозаводський</i>	Гурзуфська вул.
89.	Ольмінського вул.	<i>Київський</i>	Максиміліанівська вул.
90.	Орджонікідзе просп.	<i>Орджонікідзевський</i>	Архітектора Альошина просп.
91.	Пархоменка вул.	<i>Фрунзенський</i>	Академіка Підгорного вул.
92.	Пархоменка пров.	<i>Фрунзенський</i>	Академіка Підгорного пров.
93.	Пассіонарії узв.	<i>Держинський</i>	Клочківський узв.
94.	Першої Кінної Армії вул.	<i>Жовтневий, Червонозаводський</i>	Гольдбергівська вул.
95.	Петровського вул.	<i>Київський</i>	Ярослава Мудрого вул.
96.	Петровського в-д	<i>Червонозаводський</i>	Тернопольський в-д
97.	Піонерська вул.	<i>Фрунзенський</i>	Дмитра Міллера вул.
98.	Постишева просп.	<i>Жовтневий</i>	Любові Малої просп.
99.	Примакова вул.	<i>Жовтневий, Червонозаводський</i>	Катерининська вул.
100.	П'ятдесятиріччя ВЛКСМ просп.	<i>Московський</i>	Ювілейний просп.
101.	П'ятдесятиріччя СРСР просп.	<i>Комінтернівський, Московський, Фрунзенський</i>	Льва Ландау просп.
102.	Радянська вул.	<i>Жовтневий</i>	Радянська вул.
103.	Радянський в-д	<i>Жовтневий</i>	Радянський в-д
104.	Радянський м-н	<i>Київський</i>	Георгіївський м-н
105.	Радянський 1-й пров.	<i>Київський</i>	Георгіївський 1-й пров.
106.	Радянський 2-й пров.	<i>Київський</i>	Георгіївський 2-й пров.
107.	Радянський пров.	<i>Держинський</i>	Соборний пров.
108.	Райкомівська вул.	<i>Жовтневий</i>	Юдіна вул.
109.	Раковського вул.	<i>Фрунзенський</i>	Драгоманова вул.
110.	Ревкомівська вул.	<i>Держинський</i>	Семена Кузнеця вул.
111.	Ревкомівський пров.	<i>Держинський</i>	Семена Кузнеця пров.
112.	Революції пров.	<i>Київський</i>	Прохолодний пров.
113.	Революції вул.	<i>Київський</i>	Куликівський узв.
114.	Руднева м-н	<i>Червонозаводський</i>	Героїв Небесної Сотні м-н
115.	Руднева вул.	<i>Червонозаводський</i>	Євгена Плужника вул.
116.	Руднева пров.	<i>Червонозаводський</i>	Євгена Плужника пров.
117.	Руднева в-д	<i>Червонозаводський</i>	Євгена Плужника в-д

118.	Саммеровський пров.	<i>Дзержинський</i>	Людмили Гурченко пров.
119.	Свердлова пров.	<i>Жовтневий</i>	Рубанівський пров.
120.	Селявкіна вул.	<i>Ленінський</i>	Пушкарівський пров.
121.	Сербиченка вул.	<i>Червонозаводський</i>	Семка вул.
122.	Сіверса вул.	<i>Червонозаводський</i>	Срезневського вул.
123.	Сіверса в-д	<i>Червонозаводський</i>	Срезневського в-д
124.	Сімнадцятого Партз'їзду вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Северина Потоцького вул.
125.	Сімнадцятого Партз'їзду пров.	<i>Орджонікідзевський</i>	Северина Потоцького пров.
126.	Слинька вул.	<i>Комінтернівський</i>	Жасміновий б-р
127.	Соколова вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Косарева вул.
128.	Спартака вул.	<i>Московський</i>	Спартака вул.
129.	Спартаківський пров.	<i>Дзержинський</i>	Спартаківський пров.
130.	Стасової Олени вул.	<i>Київський</i>	Раєвської вул.
131.	Тарханівський пров.	<i>Жовтневий</i>	Причепилівський пров.
132.	Тельмана вул.	<i>Жовтневий</i>	Баркалова вул.
133.	Тельмана в-д	<i>Червонозаводський</i>	Гончарний пров.
134.	Третього Інтернаціоналу вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Генерала Момота вул.
135.	Тухачевського вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Душкіна вул.
136.	Уборевіча вул.	<i>Московський</i>	Бучми вул.
137.	Урицького вул.	<i>Червонозаводський</i>	Воскресенська вул.
138.	Урицького пров.	<i>Червонозаводський</i>	Воскресенський пров.
139.	Фабріціуса вул.	<i>Ленінський</i>	Грушева вул.
140.	Фрунзе вул. (частина)	<i>Київський</i>	Багалія вул.
141.	Фрунзе вул. (частина) Червонопрапорна вул. (частина)	<i>Київський</i>	Кирпичова вул.
143.	Фрунзе просп.	<i>Орджонікідзевський</i>	Індустріальний просп.
144.	Фрунзе в-д	<i>Орджонікідзевський</i>	Індустріальний в-д
145.	Фурманова вул.	<i>Київський</i>	Шацька вул.
146.	Фурманова в-д	<i>Київський</i>	Шацький в-д
147.	Цюрупи вул.	<i>Жовтневий</i>	Грушевського вул.
148.	Чапаєва в-д	<i>Жовтневий</i>	Мороховецький пров.
149.	Чапаєва наб.	<i>Жовтневий</i>	Мороховецька наб.
150.	Чапаєва вул.	<i>Фрунзенський</i>	Кавалерійська вул.
151.	Червоних Старшин вул.	<i>Жовтневий</i>	Новохатська вул.
152.	Червоноармійська вул.	<i>Ленінський</i>	Конарева вул.
153.	Червоноармійський пров.	<i>Орджонікідзевський</i>	Затишянський пров.
154.	Червоного Жовтня вул.	<i>Ленінський</i>	Гулака-Артемовського вул.
155.	Червоного Козацтва вул.	<i>Червонозаводський</i>	Козацька вул.
156.	Червоного Міліціонера вул.	<i>Червонозаводський</i>	Верещаківський пр-д
157.	Червоножовтнева вул.	<i>Жовтневий</i>	Конторська вул.
158.	Червонозірська вул.	<i>Дзержинський</i>	Академіка Погорелова вул.

159.	Червоної Зірки Вул.	<i>Червонозаводський</i>	Пильчикова вул.
160.	Червонопартизанська вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Крушельницького вул.
161.	Червонопартизанський пр-д	<i>Орджонікідзевський</i>	Крушельницького пр-д
162.	Червонопартизанський пров.	<i>Орджонікідзевський</i>	Крушельницького пров.
163.	Червонопрапорна вул.	<i>Київський</i>	Мистецтв вул.
164.	Червонопрапорний пров.	<i>Київський</i>	Каплунівський пров.
165.	Червоностудентський в-д	<i>Київський</i>	Толкачівський в-д
166.	Червоностудентський пров.	<i>Київський</i>	Ново-Толкачівський пров.
167.	Червонофлотська вул.	<i>Жовтневий</i>	Корабельна вул.
168.	Чубаря вул.	<i>Київський</i>	Садова вул.
169.	Шаумяна вул.	<i>Червонозаводський</i>	Камишова вул.
170.	Щербакова вул.	<i>Орджонікідзевський</i>	Михайла Водяного вул.
171.	Щорса вул.	<i>Жовтневий</i>	Марка Бернеса вул.
172.	Щорса в-д	<i>Червонозаводський</i>	Леб'язий в-д
173.	Юного Ленінця вул.	<i>Червонозаводський</i>	Роз'їзний пров.
174.	Якіра вул.	<i>Київський, Московський</i>	Тюрінська вул.

Заступник голови – відповідальний
секретар Міської комісії з питань
топоніміки та охорони історико-
культурного середовища

О.В. Хорошковатий

Додаток 3
до рішення 1 сесії Харківської міської ради
7 скликання «Про перейменування об'єктів
топоніміки міста Харкова»
від 20.11.2015 № _____/15

Перелік перейменування парків та скверів.

	Поточне найменування	Нове найменування
1.	Сквер ім. Х-річчя КСМУ	Карякін Сад
2.	Парк ім. Ілліча	Ново-Баварський сквер
3.	Парк культури і відпочинку ім. Артема	Парк Машинобудівників
4.	Сквер ім. Радянської України	Сквер «Тракторозаводський»

Заступник голови – відповідальний
секретар Міської комісії з питань
топоніміки та охорони історико-
культурного середовища

О.В. Хорошковатий

Додаток 4
до рішення 1 сесії Харківської міської ради
7 скликання «Про перейменування об'єктів
топоніміки міста Харкова»
від 20.11.2015 № _____/15

Перейменування станції Харківського метрополітену

	Поточне найменування	Нове найменування
1.	«Радянська»	«Майдан Конституції»

Заступник голови – відповідальний
секретар Міської комісії з питань
топоніміки та охорони історико-
культурного середовища

О.В. Хорошковатий

Перелік елементів вулично-дорожньої мережі міста Харкова,
найменування яких впорядковуються

1. Петровського 1-й в'їзд (Дзержинський район) вважати частиною Кузнецького провулку.
2. Петровського 2-й в'їзд (Дзержинський район) вважати частиною Дорошенківської вулиці.
3. Вулицю Садову (Фрунзенський район) перейменувати в Ново-Садову вулицю.
4. Вулицю Орджонікідзе (Орджонікідзевський район) вважати частиною Румянцівської вулиці.
5. В'їзд Новодаргомижський (Жовтневий район) вважати в'їздом Карамзіна, таким що є по факту.

Заступник голови – відповідальний
секретар Міської комісії з питань
топоніміки та охорони історико-
культурного середовища

О.В. Хорошковатий

Додаток 6
до рішення 1 сесії Харківської міської ради
7 скликання «Про перейменування об'єктів
топоніміки міста Харкова»
від 20.11.2015 № _____/15

Найменування елементів вулично-дорожньої мережі міста,
що виключаються з Реєстру назв урбанонімів м. Харкова:

Назва	Тип	Название	Тип	Район	В/з
Артема	пров.	Артема	пер.	Київський	61023
Артема	вул.	Артема	ул.	Київський	61002, 61023
Бабушкіна	вул.	Бабушкина	ул.	Жовтневий	61093
Бадаєва	вул.	Бадаева	ул.	Московський	61038
Бакинських Комісарів	вул.	Бакинских Комиссаров	ул.	Київський	61013
Більшовицька	вул.	Большевицкая	ул.	Фрунзенський	61044
Більшовицький	пров.	Большевицкий	пер.	Жовтневий	61019
Благоєва	вул.	Благоева	ул.	Ленінський	61052
Блюхера	вул.	Блюхера	ул.	Київський, Московський	61121, 61123, 61142, 61146, 61168, 61170
Буздаліна	вул.	Буздалина	ул.	Червонозаводський	61109
Височиненка	вул.	Высочиненко	ул.	Московський	61038
Войкова	вул.	Войкова	ул.	Комінтернівський	61036
Володарського	вул.	Володарского	ул.	Жовтневий	61039, 61064, 61093
Володарського	пров.	Володарского	пер.	Жовтневий	61064
Володарського	в-д	Володарского	в-д	Жовтневий	61064
Воровського	вул.	Воровского	ул.	Московський	61038
Гамарника	вул.	Гамарника	ул.	Червонозаводський	61003
Гамарника	пров.	Гамарника	пер.	Фрунзенський	61110
Губкомівська	вул.	Губкомовская	ул.	Ленінський	61093
Демченка	вул.	Демченко	ул.	Київський	61002
Дибенка Павла	вул.	Дыбенко Павла	ул.	Московський	61038
Дибенка Павла	пров.	Дыбенко Павла	пер.	Московський	61038
Доброхотова	вул.	Доброхотова	ул.	Комінтернівський	61037
Довгалівська	вул.	Довгалева	ул.	Ленінський	61040, 61052, 61067
Довгалівський	в-д	Довгалева	в-д	Ленінський	61040
Другої П'ятирічки	вул.	Второй Пятилетки	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61055, 61115
Дубового	пров.	Дубового	пер.	Червонозаводський	61003
Енгельса	вул.	Энгельса	ул.	Ленінський, Жовтневий	61012
Єлізарова	вул.	Елизарова	ул.	Ленінський	61015, 61016, 61098
Єлізарова	пров.	Елизарова	пер.	Ленінський	61016
Жовтнева	вул.	Октябрьская	ул.	Червонозаводський	61109
Жовтневий	пров.	Жовтневий	пер.	Московський	61005
Жовтневий 1-й	в-д	Жовтневый 1-й	в-д	Червонозаводський	61109

Жовтневий 2-й	в-д	Жовтневый 2-й	в-д	Червонозаводський	61109
Жовтневої Революції	вул.	Октябрьской Революции	ул.	Жовтневий, Червонозаводський	61004, 61125, 61157
Жовтневої Революції	в-д	Октябрьской Революции	в-д	Жовтневий	61157
Загорський	пров.	Загорский	пер.	Комінтернівський	61105
Зеленського	вул.	Зеленского	ул.	Червонозаводський	61109
Іванова	вул.	Иванова	ул.	Київський	61002
Ілліча	вул.	Ильича	ул.	Київський	61107
Ілліча	просп.	Ильича	просп.	Жовтневий	61019, 61020, 61071
Ілліча	пров.	Ильича	пер.	Жовтневий	61137
Калініна	вул.	Калинина	ул.	Жовтневий	61019, 61020
Калініна	в-д	Калинина	в-д	Жовтневий	61020
Калініна 2-й	в-д	Калинина 2-й	в-д	Жовтневий	61019
Карла Лібкнехта	вул.	Карла Либкнехта	ул.	Червонозаводський	61109
Карла Маркса	вул.	Карла Маркса	ул.	Ленінський	61012, 61052
Кірова	вул.	Кирова	ул.	Комінтернівський, Червонозаводський	61001, 61140
Кіровська	вул.	Кировская	ул.	Київський	61107
Коллонтай	пров.	Коллонтай	пер.	Ленінський	61067
Командарма Корка	вул.	Командарма Корка	ул.	Київський, Московський	61107, 61184, 61195
Комсомольська	вул.	Комсомольская	ул.	Червонозаводський	61030, 61035
Комсомольське	шосе	Комсомольское	шоссе	Жовтневий	61020, 61034, 61064
Комсомольський	пров.	Комсомольский	пер.	Червонозаводський	61109
Косіора	пров.	Косиора	пер.	Московський	61037
Косіора	просп.	Косиора	просп.	Орджонікідзевський, Фрунзенський	61007, 61046, 61075, 61089, 61115
Крупської	вул.	Крупской	ул.	Московський	61038
Крупської	наб.	Крупской	наб.	Московський	61068
Куйбишева	пров.	Куйбышева	пер.	Московський	61050
Куйбишева	вул.	Куйбышева	ул.	Московський	61050
Куусінська	вул.	Куусинская	ул.	Червонозаводський	61109
Лазо	вул.	Лазо	ул.	Київський, Московський	61013, 61161
Лазо	вул.	Лазо	ул.	Київський, Московський	61013, 61161
Лафарга	пров.	Лафарга	пер.	Московський	61110
Лафарга	вул.	Лафарга	ул.	Московський	61110
Леніна	вул.	Ленина	ул.	Держинський	61166
Леніна	просп.	Ленина	просп.	Держинський	61022, 61058, 61072, 61103, 61145, 61166
Ленінградська	вул.	Ленинградская	ул.	Ленінський	61016
Ленінградський	в-д	Ленинградский	в-д	Ленінський	61016

Ленінська	вул.	Ленинская	ул.	Червонозаводський	61109
Луначарського	вул.	Луначарского	ул.	Жовтневий	61020, 61137
Марсея Кашена	вул.	Марсея Кашена	ул.	Київський, Московський	61161
Межлаука	вул.	Межлаука	ул.	Фрунзенський	61082
Мельникова	вул.	Мельникова	ул.	Київський	61002
Менжинського	вул.	Менжинского	ул.	Комінтернівський	61036
Морозова Павліка	вул.	Морозова Павлика	ул.	Київський	61108
Муранова	вул.	Муранова	ул.	Ленінський	61016, 61093
Муранова	пров.	Муранова	пер.	Ленінський	61093
Наріманова	вул.	Нариманова	ул.	Жовтневий	61034, 61064
Нехаєнка	вул.	Нехаєнко	ул.	Комінтернівський	61037
Новодаргомижський	в-д	Новодаргомыжский	в-д	Жовтневий	61137
Новокомсомольська	вул.	Новокомсомольская	ул.	Дзержинський	61045
Ногіна	пров.	Ногина	пер.	Ленінський	61093
Ногіна	пров.	Ногина	пер.	Жовтневий	61157
Ногіна	вул.	Ногина	ул.	Жовтневий	61157
Окорокова	вул.	Окорокова	ул.	Червонозаводський	61009
Ольмінського	вул.	Ольминского	ул.	Київський	61024
Орджонікідзе	просп.	Орджоникидзе	просп.	Орджонікідзевський	61007, 61075
Орджонікідзе	вул.	Орджоникидз	ул.	Орджонікідзевський	
Пархоменка	вул.	Пархоменко	ул.	Фрунзенський	61046
Пархоменка	пров.	Пархоменко	пер.	Фрунзенський	61046
Пассіонарії	узв.	Пассионарии	сп.	Дзержинський	61022
Першої Кінної Армії	вул.	Первой Конной Армии	ул.	Жовтневий, Червонозаводський	61004, 61010, 61140
Петровського	вул.	Петровского	ул.	Київський	61002, 61024
Петровського	в-д	Петровского	в-д	Червонозаводський	61109
Петровського 1-й	в-д	Петровского 1-й	в-д	Дзержинський	61045
Петровського 2-й	в-д	Петровского 2-й	в-д	Дзержинський	61045
Піонера	в-д	Пионера	в-д	Червонозаводський	61109
Піонерська	вул.	Пионерская	ул.	Фрунзенський	61044
Постишева	просп.	Постышева	просп.	Жовтневий	61020, 61039
Примакова	вул.	Примакова	ул.	Жовтневий, Червонозаводський	61125
П'ятдесятиріччя ВЛКСМ	просп.	Пятидесятилетия ВЛКСМ	просп.	Московський	61038, 61054, 61111, 61112, 61118, 61120, 61153
П'ятдесятиріччя СРСР	просп.	Пятидесятилетия СССР	просп.	Комінтернівський, Московський, Фрунзенський	61038, 61044, 61060, 61080, 61105, 61110, 61128, 61162
Радянська	вул.	Радянская	ул.	Жовтневий	61039
Радянський	в-д	Радянский	в-д	Жовтневий	61039
Радянський	м-н	Советская	пл.	Київський	61107

Радянський	пров.	Советский	пер.	Дзержинський	61003
Радянський 1-й	пров.	Советский 1-й	пер.	Київський	61107
Радянський 2-й	пров.	Советский 2-й	пер.	Київський	61107
Райкомівська	вул.	Райкомовская	ул.	Жовтневий	61039
Раковського	вул.	Раковского	ул.	Фрунзенський	
Ревкомівська	вул.	Ревкомовская	ул.	Дзержинський	61045, 61141
Ревкомівський	пров.	Ревкомовский	пер.	Дзержинський	61141
Революції	пров.	Революции	пер.	Київський	61107
Революції	вул.	Революции	ул.	Київський	61002
Руднева	м-н	Руднева	пл.	Червонозаводський	61050
Руднева	вул.	Руднева	ул.	Червонозаводський	61109
Руднева	пров.	Руднева	пер.	Червонозаводський	61109
Руднева	в-д	Руднева	в-д	Червонозаводський	61109
Садова	вул.	Садовая	ул.	Фрунзенський	61091
Саммеровський	пров.	Саммеровский	пер.	Дзержинський	61003
Свердлова	пров.	Свердлова	пер.	Жовтневий	61052
Селявкіна	вул.	Селявкина	ул.	Ленінський	61015
Сербиченка	вул.	Сербиченко	ул.	Червонозаводський	61109
Серп і Молот	вул.	Серп и Молот	ул.	Московський	61068
Серп і Молот	пров.	Серп и Молот	пер.	Московський	61068
Сіверса	вул.	Сиверса	ул.	Червонозаводський	61109
Сіверса	в-д	Сиверса	в-д	Червонозаводський	61109
Сімнадцятого Партз'їзду	вул.	Семнадцатого Партсъезда	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61075, 61115
Сімнадцятого Партз'їзду	пров.	Семнадцатого Партсъезда	пер.	Орджонікідзевський	61115
Слинька	вул.	Слинько	ул.	Комінтернівський	61096, 61100
Соколова	вул.	Соколова	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61055, 61089, 61115
Стасової Олени	вул.	Стасовой Елены	ул.	Київський	61161
Тарханівський	пров.	Тархановский	пер.	Жовтневий	61090
Тельмана	вул.	Тельмана	ул.	Жовтневий	61020
Тельмана	в-д	Тельмана	в-д	Червонозаводський	61109
Третього Інтернаціоналу	вул.	Третьего Интернационала	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61075, 61115
Тухачевського	вул.	Тухачевского	ул.	Орджонікідзевський	61075
Уборевіча	вул.	Уборевича	ул.	Московський	61129, 61136, 61144
Урицького	вул.	Урицкого	ул.	Червонозаводський	61125
Урицького	пров.	Урицкого	пер.	Червонозаводський	61125
Фабріціуса	вул.	Фабрициуса	ул.	Ленінський	61067
Фрунзе	вул.	Фрунзе	ул.	Київський	61002
Фрунзе	просп.	Фрунзе	просп.	Орджонікідзевський	61007, 61055, 61075, 61089
Фрунзе	в-д	Фрунзе	в-д	Орджонікідзевський	61089
Фурманова	вул.	Фурманова	ул.	Київський	61161
Фурманова	в-д	Фурманова	в-д	Київський	61161
Фурманова	вул.	Фурманова	ул.	Київський	61161
Фурманова	в-д	Фурманова	в-д	Київський	61161
Цюрупі	вул.	Цюрупы	ул.	Жовтневий	61039, 61064

Чапаєва	в-д	Чапаева	в-д	Жовтневий	61125
Чапаєва	наб.	Чапаева	наб.	Жовтневий	61125
Чапаєва	вул.	Чапаева	ул.	Фрунзенський	61046
Червоних Старшин	вул.	Красных Старшин	ул.	Жовтневий	61064
Червоноармійська	вул.	Красноармейская	ул.	Ленінський	61052
Червоноармійський	в-д	Красноармейский	в-д	Червонозаводський	61109
Червоноармійський	пров.	Красноармейский	пер.	Орджонікідзевський	
Червоного Жовтня	вул.	Красного Октября	ул.	Ленінський	61067
Червоного Козацтва	вул.	Красного Казачества	ул.	Червонозаводський	61010
Червоного Міліціонера	вул.	Красного Милиционера	ул.	Червонозаводський	61030
Червоножовтнева	вул.	Краснооктябрьская	ул.	Жовтневий	61012, 61052, 61157
Червонозірська	вул.	Краснозорская	ул.	Держинський	61051
Червоної Зірки	вул.	Красной Звезды	ул.	Червонозаводський	61009
Червонопартизанська	вул.	Краснопартизанская	ул.	Орджонікідзевський	61089
Червонопартизанський	пр-д	Краснопартизанский	пр-д	Орджонікідзевський	61089
Червонопартизанський	пров.	Краснопартизанский	пер.	Орджонікідзевський	61089
Червонопрапорна	вул.	Краснознаменная	ул.	Київський	61002
Червонопрапорний	пров.	Краснознаменный	пер.	Київський	61002
Червоностудентський	в-д	Красностуденческий	в-д	Київський	61023
Червоностудентський	пров.	Красностуденческий	пер.	Київський	61023
Червонофлотська	вул.	Краснофлотская	ул.	Жовтневий	61034
Чубаря	вул.	Чубаря	ул.	Київський	61002
Шаумяна	вул.	Шаумяна	ул.	Червонозаводський	61109
Щербакова	вул.	Щербакова	ул.	Орджонікідзевський	61075, 61089
Щорса	вул.	Щорса	ул.	Жовтневий	61039
Щорса	в-д	Щорса	в-д	Червонозаводський	61109
Юного Ленінця	вул.	Юного Ленинца	ул.	Червонозаводський	61140
Якіра	вул.	Якира	ул.	Київський, Московський	61005, 61068, 61161

Заступник голови – відповідальний
секретар Міської комісії з питань
топоніміки та охорони історико-
культурного середовища

О.В. Хорошковатий

Найменування елементів вулично-дорожньої мережі міста,
що включаються до Реєстру назв урбанонімів м. Харкова:

Назва	Тип	Название	Тип	Район	В/з
Аверіна	вул.	Аверина	ул.	Червонозаводський	61109
Аверіна	пров.	Аверина	пер.	Червонозаводський	61109
Академіка Волкова	вул.	Академика Волкова	ул.	Київський	61108
Академіка Підгорного	вул.	Академика Подгорного	ул.	Фрунзенський	61046
Академіка Підгорного	пров.	Академика Подгорного	пер.	Фрунзенський	61046
Академіка Погорелова	вул.	Академика Погорелова	ул.	Дзержинський	61051
Алчевських	вул.	Алчевских	ул.	Київський	61002, 61023
Архітектора Альошина	просп.	Архитектора Алешина	прос п.	Орджонікідзевський	61007, 61075
Багалія	вул.	Багалея	ул.	Київський	61002, 61023
Балашовський	пр-д	Балашовский	пр-д	Комінтернівський	61037
Баркалова	вул.	Баркалова	ул.	Жовтневий	61020
Берегова	вул.	Береговая	ул.	Дзержинський	61045
Беркоса	вул.	Беркоса	ул.	Ленінський	61040, 61052, 61067
Беркоса	в-д	Беркоса	в-д	Ленінський	61040
Біблика	вул.	Библика	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61055, 61115
Благовіщенська	вул.	Благовещенская	ул.	Ленінський	61012, 61052
Бучми	вул.	Бучмы	ул.	Московський	61129, 61136, 61144
Валентинівська	вул.	Валентиновская	ул.	Київський, Московський	61121, 61123, 61142, 61146, 61168, 61170
Варненська	вул.	Варненская	ул.	Московський	61038
Василя Мельникова	вул.	Василия Мельникова	ул.	Фрунзенський	61082
Верещаківський	пр-д	Верещаковский	пр-д	Червонозаводський	61030
Волосна	вул.	Волостная	ул.	Жовтневий	61157
Волосний	пров.	Волостной	пер.	Жовтневий	61157
Воскресенська	вул.	Воскресенская	ул.	Червонозаводський	61125
Воскресенський	пров.	Воскресенский	пер.	Червонозаводський	61125
Врубеля	вул.	Врубеля	ул.	Жовтневий	61020, 61137
Генерала Момота	вул.	Генерала Момота	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61075,

					61115
Георгіївський	м-н	Георгиевская	пл.	Київський	61107
Георгіївський 1-й	пров.	Георгиевский 1-й	пер.	Київський	61107
Георгіївський 2-й	пров.	Георгиевский 2-й	пер.	Київський	61107
Героїв Небесної Сотні	м-н	Героев Небесной Сотни	пл.	Червонозаводський	61050
Гольдбергівська	вул.	Гольдберговская	ул.	Жовтневий, Червонозаводський	61004, 61010, 61140
Гончарний	пров.	Гончарный	пер.	Червонозаводський	61109
Гордона	вул.	Гордона	ул.	Комінтернівський	61037
Григорівське	шосе	Григоровское	шоссе	Жовтневий	61020, 61034, 61064
Грушева	вул.	Грушечная	ул.	Ленінський	61067
Грушевського	вул.	Грушевского	ул.	Жовтневий	61039, 61064
Гулака-Артемівського	вул.	Гулака-Артемовского	ул.	Ленінський	61067
Гурзуфська	вул.	Гурзуфская	ул.	Червонозаводський	61009
Дизайнерський	пров.	Дизайнерский	пер.	Київський	61023
Дівоча	вул.	Девичья	ул.	Київський	61002
Дмитра Міллера	вул.	Дмитрия Миллера	ул.	Фрунзенський	61044
Драгоманова	вул.	Драгоманова	ул.	Фрунзенський	61027
Дрінова	вул.	Дринова	ул.	Ленінський	61017
Дудинської	вул.	Дудинской	ул.	Жовтневий	61034, 61064
Душкіна	вул.	Душкина	ул.	Орджонікідзевський	61075
Ерліха	вул.	Эрлиха	ул.	Червонозаводський	61109
Євгена Плужника	вул.	Евгения Плужника	ул.	Червонозаводський	61109
Євгена Плужника	пров.	Евгения Плужника	пер.	Червонозаводський	61109
Євгена Плужника	в-д	Евгения Плужника	в-д	Червонозаводський	61109
Євгенівська	вул.	Евгеньевская	ул.	Московський	61038
Жасміновий	б-р	Жасминовый	б-р	Комінтернівський	61096, 61100
Затишніанський	пров.	Затишьянский	пер.	Орджонікідзевський	61028
Індустріальний	просп.	Индустриальный	просп.	Орджонікідзевський	61007, 61055, 61075, 61089
Індустріальний	в-д	Индустриальный	в-д	Орджонікідзевський	61089
Кавалерійська	вул.	Кавалерийская	ул.	Фрунзенський	61046
Камишова	вул.	Камышовая	ул.	Червонозаводський	61109
Каплунівський	пров.	Каплуновский	пер.	Київський	61002
Капустянський	пров.	Капустянский	пер.	Фрунзенський	61110
Каринської	вул.	Каринской	ул.	Київський, Московський	61161
Карамзіна	в-д	Карамзина	в-д	Жовтневий	61137
Катерининська	вул.	Екатерининская	ул.	Жовтневий, Червонозаводський	61125
Каунаська	вул.	Каунасская	ул.	Московський	61110
Каунаський	пров.	Каунасский	пер.	Московський	61110
Кедровий	пр-д	Кедровый	пр-д	Комінтернівський	61105
Кирпичова	вул.	Кирпичева	ул.	Київський	61002
Клочківський	узв.	Клочковский	сп.	Дзержинський	61058
Козацька	вул.	Казацкая	ул.	Червонозаводський	61010
Конарева	вул.	Конарева	ул.	Ленінський	61052
Конторська	вул.	Конторская	ул.	Жовтневий	61012, 61052
Корабельна	вул.	Корабельная	ул.	Жовтневий	61034
Корсиківський	пр-д	Корсиковский	пр-д	Московський	61037

Косарева	вул.	Косарева	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61055, 61115
Костянтина Калініна	вул.	Константина Калинина	ул.	Жовтневий	61019, 61020
Костянтина Калініна	в-д	Константина Калинина	в-д	Жовтневий	61020
Костянтина Калініна	пров.	Константина Калинина	пер.	Жовтневий	61020
Крушельницького	вул.	Крушельницького	ул.	Орджонікідзевський	61089
Крушельницького	пр-д	Крушельницького	пр-д	Орджонікідзевський	61089
Крушельницького	пров.	Крушельницького	пер.	Орджонікідзевський	61089
Куликівська	вул.	Куликовская	ул.	Київський	61002
Куликівський	узв.	Куликовский	узв.	Київський	61002
Курилівська	вул.	Куриловская	ул.	Ленінський	61016
Курилівський	в-д	Куриловский	в-д	Ленінський	61016
Кутаїська	вул.	Кутаисская	ул.	Червонозаводський	61109
Кутаїський 1-й	в-д	Кутаисский 1-й	в-д	Червонозаводський	61109
Кутаїський 2-й	в-д	Кутаисский 2-й	в-д	Червонозаводський	61109
Лаврентіївський	пров.	Лаврентьевский	пер.	Ленінський	61093
Лазаревича	вул.	Лазаревича	ул.	Червонозаводський	61109
Леб'язий	в-д	Лебяжий	в-д	Червонозаводський	61109
Левченка	вул.	Левченко	ул.	Ленінський	61093
Леоніда Бикова	вул.	Леонида Быкова	ул.	Московський	61038
Леоніда Бикова	пров.	Леонида Быкова	пер.	Московський	61038
Леся Сердюка	вул.	Леся Сердюка	ул.	Київський, Московський	61107, 61184, 61195
Льва Ландау	просп.	Льва Ландау	прос п.	Комінтернівський, Московський, Фрунзенський	61038, 61044, 61060, 61080, 61105, 61110, 61128, 61162
Любові Малої	просп.	Любови Малой	прос п.	Жовтневий	61020, 61039
Людмили Гурченко	пров.	Людмилы Гурченко	пер.	Дзержинський	61003
Маковий	пров.	Маковый	пер.	Червонозаводський	61109
Максиміліанівська	вул.	Максимилиановская	ул.	Київський	61024
Мало-Черновський	пров.	Мало-Черновский	пер.	Жовтневий	61064
Марка Бернеса	вул.	Марка Бернеса	ул.	Жовтневий	61039
Мефодіївська	вул.	Мефодиевская	ул.	Комінтернівський	61037
Мистецтв	вул.	Искусств	ул.	Київський	61002
Михайла Водяного	вул.	Михаила Водяного	ул.	Орджонікідзевський	61075, 61089
Михайла Зеленіна	вул.	Михаила Зеленина	ул.	Червонозаводський	61109
Михайла Зеленіна	в-д	Михаила Зеленина	в-д	Червонозаводський	61109
Михайлика	вул.	Михайлика	ул.	Московський	61038
Молочна	вул.	Молочная	ул.	Комінтернівський, Червонозаводський	61001, 61140
Мороховецька	наб.	Мороховецкая	наб.	Жовтневий	61125
Мороховецький	пров.	Мороховецкий	пер.	Жовтневий	61125
Москалівська	вул.	Москалевская	ул.	Жовтневий, Червонозаводський	61004, 61125, 61157
Москалівський	в-д	Москалевский	в-д	Жовтневий	61157
Мухачова	вул.	Мухачева	ул.	Комінтернівський	61037
Науки	просп.	Науки	прос	Дзержинський	61058,

			п.		61072, 61103, 61145, 61166
Ново-Баварський	просп.	Ново-Баварский	прос п.	Жовтневий	61019, 61020, 61071
Ново-Віринська	вул.	Ново-Веринская	ул.	Московський	61161
Ново-Толкачівський	пров.	Ново-Толкачевский	пер.	Київський	61024
Новохатська	вул.	Новохатская	ул.	Жовтневий	61064
Озерянська	вул.	Озерянская	ул.	Ленінський	61016, 61093
Озерянський	пров.	Озерянский	пер.	Ленінський	61093
Олександрівський	просп.	Александровский	прос п.	Орджонікідзевський, Фрунзенський	61007, 61046, 61075, 61089, 61115
Осиповського	вул.	Осиповского	ул.	Червонозаводський	61109
Осінній	пров.	Осенний	пер.	Жовтневий	61137
Пантелеймонівська	вул.	Пантелеймоновская	ул.	Київський	61013
Пестрікова	вул.	Пестрикова	ул.	Жовтневий	61093
Пильчикова	вул.	Пильчикова	ул.	Червонозаводський	61009
Подільський	пров.	Подольский	пер.	Червонозаводський	61003
Причепилівський	пров.	Причепиловский	пер.	Жовтневий	61090
Проходний	пров.	Проходный	пер.	Київський	61107
Пушкарівський	пров.	Пушкаревский	пер.	Ленінський	61015
Радянська	вул.	Радянская	ул.	Жовтневий	61039
Радянський	в-д	Радянский	в-д	Жовтневий	61039
Раєвської	вул.	Раевской	ул.	Київський	61161
Ранковий	пров.	Ранковый	пер.	Жовтневий	61019
Редіна	вул.	Редина	ул.	Червонозаводський	61030, 61035
Рижівська	вул.	Рижовская	ул.	Московський	61050
Рижівський	пров.	Рижовский	пер.	Московський	61050
Різдвяна	вул.	Рождественская	ул.	Ленінський, Жовтневий	61012
Роз'їзний	пров.	Разъездной	пер.	Червонозаводський	61140
Рубанівський	пров.	Рубановский	пер.	Жовтневий	61052
Сабурівська	наб.	Сабуrowsкая	наб.	Московський	61068
Сабурівська	вул.	Сабуrowsкая	ул.	Московський	61068
Сабурівський	пров.	Сабуrowsкий	пер.	Московський	61068
Садова	вул.	Садовая	ул.	Київський	61002
Самсонівська	вул.	Самсоновская	ул.	Московський	61038
Северина Потоцького	вул.	Северина Потоцкого	ул.	Орджонікідзевський	61007, 61075, 61115
Северина Потоцького	пров.	Северина Потоцкого	пер.	Орджонікідзевський	61115
Семена Кузнеця	вул.	Семена Кузнеця	ул.	Держинський	61045, 61141
Семена Кузнеця	пров.	Семена Кузнеця	пер.	Держинський	61141
Семінарська	вул.	Семинарская	ул.	Жовтневий	61039, 61064, 61093
Семка	вул.	Семко	ул.	Червонозаводський	61109
Середівська	вул.	Середивская	ул.	Київський	61107
Сливовий	пров.	Сливовой	пер.	Ленінський	61067
Соборний	пров.	Соборный	пер.	Держинський	61003
Срезневського	вул.	Срезневского	ул.	Червонозаводський	61109
Срезневського	в-д	Срезневского	в-д	Червонозаводський	61109

Старо-Іскринський	пров.	Старо-Искринский	пер.	Московський	61005
Тернопольський	в-д	Тернопольский	в-д	Червонозаводський	61109
Толкачівський	в-д	Толкачевский	в-д	Київський	61023
Троїцький	пров.	Троицкий	пер.	Червонозаводський	61003
Тюрінська	вул.	Тюринская	ул.	Київський, Московський	61005, 61068, 61161
Холодногірська	вул.	Холодногорская	ул.	Ленінський	61015, 61016, 61098
Холодногірський	пров.	Холодногорский	пер.	Ленінський	61016
Черновський	пров.	Черновский	пер.	Жовтневий	61064
Чуйківська	вул.	Чуйковская	ул.	Київський	61107
Шалімова	вул.	Шалимова	ул.	Фрунзенський	61044
Шатилівська	вул.	Шатиловская	ул.	Дзержинський	61166
Шацька	вул.	Шацкая	ул.	Київський	61161
Шацький	в-д	Шацкий	в-д	Київський	61161
Ювілейний	просп.	Юбилейный	просп.	Московський	61038, 61054, 61111, 61112, 61118, 61120, 61153
Юдіна	вул.	Юдина	ул.	Жовтневий	61039
Ярослава Мудрого	вул.	Ярослава Мудрого	ул.	Київський	61002, 61024

Заступник голови – відповідальний
секретар Міської комісії з питань
топоніміки та охорони історико-
культурного середовища

О.В. Хорошковатий